

De Tre Kjedeledd

3/07

Odd Fellow Ordenens Magasin • 85. årgang

Kollegiet i Den Europeiske Storloge.

Foto: ÅgeA

Intervju med
SGM
Robert
Robbins

side 4

Dette brenner
jeg for. . .
Anne Lise
Moe

side 16

Min mening
Ole-Johan Bay
Gundersen

side 38

- Den Europeiske Storloge
side 4–15
- Loge nr 17 Dag jubilerer
side 20
- Korsangfestival i Stavanger
side 26

Jeg har nettopp satt meg til min PC etter å ha sett et portrettprogram på NRK TV, om filosofen og professoren Arne Næss. Mannen som den gang han var 19 år stilte seg selv spørsmålene: «Hvor er jeg?», «Hva er jeg?» og «Hva vil jeg?».

I en alder av 95 år ble han på en fin måte portrettert av en dyktig journalist som på en utmerket måte klarte å få frem kjente og ukjente sider hos den alltid lekende men også aldrende filosofen.

Arne Næss, som gjennom flere generasjoner har øst av sin kunnskap, både om våre nære og fjerne samfunn, om naturen rundt oss og om opplevelser han og vi alle får ved å bruke denne. I dette programmet ser vi tydelig at Arne Næss er blitt en gammel mann. Han medgår også å ha fått sine «alderdomsproblemer» med hukommelsen. Imidlertid anser han dette ikke for å være noe problem, tvert i mot. Han anser det for å være en fordel, for et gammelt menneske som ham. Han tilkjenner at livets mange opplevelser har blitt historie som har gått i glemmeboken. De mange og flotte naturskjønne bilder han har sett og de mange fysiske og visuelle bilder han har tatt del i over hele verden er visket ut. De sitter ikke lenger i hukommelsen. Selv tidligere togreiser opp til Hallingskarvet, hvor han har sitt «nirvana på jord», har glidd bort. Hva svarer han da så, denne aldrende realist og filosof, når journalisten stiller ham spørsmålet om han ikke husker at han har foretatt denne togreisen opp i gjennom Hallingdalen tidligere? Nei svarer han, det husker han ikke. Men hva gjør vel det? Han ser det tvert i mot som en fordel i sin alderdom. Nå nyter han synet av omgivelsene som om det var første gang han foretok denne reisen.

Jeg er ikke i tvil om at den gamle professor er klinkende klar over den situasjonen han er kommet i. En situasjon han deler med svært mange andre mennesker. Arne Næss klarer å mane frem det positive både i det å gli inn i en situasjon med hukommelsproblemer, og det å nå sjels år og alder. Ja selv hans ikke jordiske fremtid spøker han med, liksom han spøker med Timotei, tøygrisen som har fulgt ham de senere årene.

Hvor er du Timotei?

Det undret meg hvorledes en 15 cm høy og 50 gram tung tøygris kan sette sitt preg på en naturens og realismens mann. Hvorledes kan tøygrisen Timotei bli et leketøy for en ikke ubetydelig filosof?

De som så dette TV-programmet vil sikkert sitte igjen med det samme inntrykket som meg. Det var ikke en enkel lek Arne Næss foretok seg, som resultat av senilitet eller alderdomsdemens, nei, Timotei er nok heller en leke som Arne Næss benytter seg av som en mentor, en medhjelper, en støtte, eller en figur som drar ham mot det ukjente men likevel jordnære her i livet.

Jeg tror at vi alle, ganske så ofte, kunne tenke oss tilbake til barndommens og ungdommens ubekymrede tilværelse. Tilbake til den tiden da ansvaret lå hos mor og far, og da støtten i forbindelse med uforutsette problemsituasjoner kunne løses ved andres hjelp. Gjennom vår Orden har vi som søstre og brødre lært å leve slik at uforutsette situasjoner løses på best mulig måte for en selv og andre. Vi har lært at vårt levesett ikke skal støte andre mennesker i samfunnet. Vi har lært at vi kan søke hjelp og støtte i forbindelse med egne

vanskeligheter hos våre Ordenssøsken. Det finnes en liten Timotei i enhver loge. Ja jeg tror faktisk det at finnes svært mange Timoteier i alle våre Ordensenheter. Det er opp til deg og meg å bruke disse. Søk råd, hjelp og informasjon når det er behov. Ta kontakt med andre mennesker, Søk deres råd og lær å forstå deres synspunkter. Egne meninger skal vi alltid ha, og disse skal naturligvis komme til uttrykk når toleranse og respekt ligger i bunnen. Jeg håper kjære søstre og brødre at vi alle kan lære noe av filosofen Arne Næss. Nemlig at livet ikke er statisk. Det må ikke oppleves som meg og mitt og at mine meninger alltid er mer tungtveiende enn andres. Jeg har ved flere anledninger i denne spalte, og ved foredrag i loger og leire, gitt uttrykk for at to av Odd Fellow Ordenens hovedlærdommer nettopp er toleranse og respekt. La oss benytte kjære Ordensmedlemmer, en liten Timotei, eller om dere vil, samvittigheten, i noe større grad enn vi muligens gjør til daglig.

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet
Harald Thoen
Stor Sire

Foto: Sturlason

DSS Morten Buan

Deputert Stor Sire Morten Buan

lemmer må da det ene året ha en netto-tilgang på 2 medlemmer og det neste på 3 medlemmer. Ingen umulighet, men det skal et godt arbeid til av embedsmenn, nemnd for styrkelse og ekspansjon og ikke minst av alle søstere og brødre. Det er like viktig å ha fokus på å beholde medlemmer som på å rekruttere nye.

Styrkelse

Den beste veien til et godt logemøte er ritualer fremført med stil og tyngde. Det kreves øving og trening helt fra starten av embedsperioden.

Når det gjelder ritualene, skal det ikke verken trekkes fra eller legges noe til. Ritualene skal følges. En god fremførelse av ritualene får en først når en forstår innholdet. Målet må være at alle aktører som deltar, kan fremføre uten hjelp av bøker og huskelapper. Gradsarbeidet blir bedre og gir et større utbytte både for tilskuere og aktører, dersom det fremføres på en god måte.

Ettermøtet

Et vellykket logemøte må også ha et godt ettermøte. Det må være planlagt og ha et innhold som gir utbytte. Ettermøtet skal vektlegge Ordenens etikette og ha sin stil og tradisjon, men først og fremst må alle trives og føle seg vel.

Til alle nyvalgte embedsmenn vil jeg oppfordre at en nå bruker tiden til å få på plass et godt fundament og en god handlingsplan for perioden. Lykke til.

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet
Morten Buan
Deputert Stor Sire

Nyvalgte embedsmenn i loge og leir, står nå klar til å ta fatt på sine oppgaver. Det er store forventninger til et nyvalgt embedskollegium. Forventning til god drift og utvikling, til kvalitet og ikke minst til at logekveldene blir innholdsrike og gir hver enkelt et godt utbytte. Skal embedsmennene innfri forventningene, avhenger det av en god plan og en godt forberedt gjennomføring.

Storlogemøtet har vedtatt en arbeidsprosedyre som alle enheter i Norge skal følge. Hver loge og leir skal med utgangspunkt i Odd Fellow Ordenes langtidspan, lage en handlingsplan for sin toårsperiode. Målet er at alle loger og leire skal dra i samme retning og sammen utvikle og styrke Ordenen i Norge.

Det er Distriktsstorsirene som skal motta disse handlingsplanene og med bakgrunn i disse også revidere distriktets handlingsplan for perioden. En handlingsplan i en loge skal ha konkrete og oppnåelige arbeidsmål. Målene skal være en rettesnor for arbeidet i perioden og bør være så høye, at det er noe å strekke seg etter.

I Storlogens langtidspan har Storlogemøtet gitt noen felles målsetninger.

Ekspansjon

Målet er en 5% netto medlemsøkning i toårsperioden. En loge med 100 med-

Innhold 3/07

Stor Sire har ordet	2
Deputert Stor Sire Morten Buan	3
Intervju med SGM Robert Robbins	4
Installasjon av ESL	6
Samtale med ESS Hans Pedersen	10
Evaluering med SS Harald Thoen	12
Dette brenner jeg for - Anne Lise Moe	16
Sosiale ferdigheter	18
Nå leser jeg... Gunvor Winther	19
Loge nr. 17 Dag jubilerer	20
Kronikken... Willy Hauge	22
Stor Sekretær Knut Borgen	24
Korsangfestival i Stavanger	26
Odd Fellow Ordenen og Gudsforståelsen	28
Odd Fellow Utstyr	32
Odd Fellow Torget	34
Min mening Ole-Johan Bay Gundersen	38
Redaktøren har ordet	39
Baksiden	40

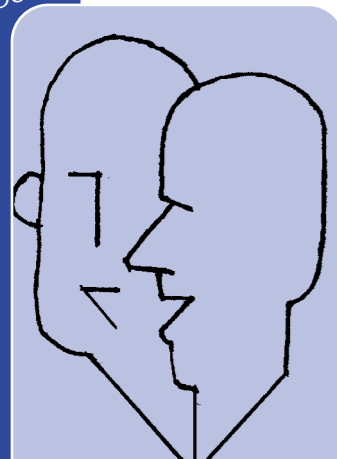

De Tre Kjedeled
3/07

Ansvarlig utgiver:
Redaktør:
Redaksjonen avsluttet:
Redaksjonsavslutning neste nr:
Opplag:
Layout/foto/repro:
Illustrator:
Trykk:
Ettertrykk:

Den Uavhengige Norske Storloge I.O.O.F
Kjell-Henrik Hendrichs • hendrichs@asker.online.no
14. august 2007
30. oktober 2007
21 200
Jon Esben Johnsen
Svein Geske
SIA ConceptMedia
Forutsetter tillatelse fra Redaktøren

Intervjuet...
OSS BRØDRE OG SØSTRE I MELLOM

INTERVJUET:
SGM ROBERT ROBBINS

Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

Og hvem er så Sovereign Grand Master?

Her svarer han på spørsmål fra redaktør Kjell-Henrik Hendrichs.

– *Var din familie knyttet til Odd Fellow Ordenen da du vokste opp?*

Jeg ble kjent med Odd Fellow Ordenen da jeg var omkring 11 år. Da var jeg med på en middag i en fiskeklubb. Den ble holdt i det lokale Ordenshuset.

– *Hvordan er dine første minner om Ordenen, hva slags inntrykk gjorde den?*

Odd Fellow medlemmene i min by var både høyt respekterte, og så var de gode venner av min far. Dermed gav de meg et meget solid og positivt inntrykk.

Min far ble medlem lenge før Andre Verdenskrig, men etter den var han aldri med i noen or-

ganisert gruppe. Men han ble muligens frimurer.

– *Påvirket Ordenen på noen måte din oppvekst?*

Ja, helt klart. Logemedlemmene var aktive som ledere i en rekke aktiviteter, og vi merket at de hjalp mennesker som var kommet i vanskeligheter.

– *Hva er etter din mening det mest verdifulle ved vår Orden?*

Det viktigste er vår evne til å sette Ordenens lære ut i levende live. Spesielt vil jeg peke på den gjensidige hjelp vi venter blant våre medlemmer. Å leve ut innholdet i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet er en synliggjøring av viljen til å være en verdifull del av samfunnet.

– *Hva tror du den jevne amerikaner forbinder med Ordenen i dag?*

Den jevne amerikaner vet lite eller ingenting om vår Orden i dag. De som er oppmerksomme på oss, ser dessverre bare en flokk med gamle menn som møtes bak lukkede dører. De vet ikke hva vi gjør eller hva vi akter å gjøre.

– *Får Ordenen sine nye medlemmer fra spesielle grupper eller nivåer i samfunnet. Og har rekrutteringen forandret seg med årene?*

Nei, vi rekrutterer hverken fra spesielle grupper eller nivåer i samfunnet. Vi rekrutterer på samme måte som vi har gjort de siste femti år. Men vi lider rekrutteringsmessig på grunn av vår praktisering. Vi har rett ut sagt for få medlemmer med forretnings erfaring eller profesjonell organisasjonsutdanning og erfaring.

– *Ordenen i Amerika har hatt et dramatisk fall i medlemstallet i løpet av de siste tiårene. Hva er hovedårsaken til dette, og hva er blitt gjort for å få utviklingen inn i et positivt spor?*

Rekutteringen vår har vært meget slett i mange år. I løpet av hvilket som helst år blant de siste femten har mindre enn en prosent av medlemmene rekruttert en ny bror. Dette har medført et tap på omlag 10 000 medlemmer hvert av disse årene. Jeg mener at hovedårsaken ligger i at alt for mange logger ganske enkelt ikke gjør noe med det. De underviser ikke i Ordenens lære, de praktiserer ikke vår lære, de er ikke et eksempel for ikke-medlemmer når de kan. Rent ut sagt: De gjør ikke noe! Et amerikansk ordtak sier: «We met, we set, we 'et, and we went home.» (Vi møtes, vi sitter, vi eter, og vi går hjem.)

Min personlige opplevelse er at medlemmer ikke ønsker å trekke med seg noen til noe hvor intet skjer. Jeg har forsøkt å engasjere medlemmene i aktivt å praktisere vår Ordens lære. Da har de jo virkelig noe å snakke med potensielle medlemmer om.

Jeg har utviklet et medlemsprogram som vi forsøker å få satt ut i livet både i og utenfor logesalen for å få en armé av medlemmer til å rekruttere. Jeg ønsker at medlemmene skal bli engasjert i og trygge på å snakke om Ordenen til andre mennesker. I løpet av dette året har vi faktisk hatt en smule suksess, og jeg tror vi vil ha en del innvielser i løpet av dette året.

– *Hva mener du om behovet for vår Ordens verdier når du ser på utviklingen i moderne samfunn?*

Jeg tror vårt samfunn trenger våre verdier mer i dag enn noen sinne. Familielivet og alle våre samfunnsverdier har forandret seg dypt siden 1960-årene, altså på femti år. Ordenens lære, verdier og praktisering har tålt påkjenningen og gitt impulser i flere hundre år. De gir et solid fundament i livet og de er en tilflukt og støtte gjennom livets mange stadier og tilskikkelser. De gir deg håp og tro på fremtiden.

Mennesker i dagens mobile, heseblesende og turbulente samfunn trenger et slikt fundament. De får det ingen andre steder i dag. Men skal vi være i stand til å gi noe i denne sammenheng, må vi også ha noe selv. Det er mitt anliggende at vår Orden må opprustes, ikke til noe nytt, men til det den var den gang den var en moralsk kraft i det amerikanske samfunn. Vårt forfall er vårt ansvar. Vår gjenoppbygging er vår utfordring som vil avgjøre vårt liv eller død som Orden i USA.

– *Hva slags følelser hadde du, og hva slags tanker gjorde du deg da du ble leder av Den Suverene Storloge?*

For mange år siden sa en Eks SGM til meg følgende: «Det er for sent å redde Odd Fellow Ordenen i nord-Amerika.» Jeg trodde ham ikke den gang og jeg tror ham ikke nå. Da jeg ble SGM følte jeg et voldsomt ansvar lagt på mine skuldre. Ansvaret for å reversere nedgangen og forsikre at Ordenen ikke vil forsvinne fra USA og Canada. Jeg har arbeidet for å få vårt rituelle arbeid tilbake til sin høye standard, modernisere vår organisasjon og skape vekst. Vi har en liten men sterk gruppe av engasjerte brødre og søstre. Når de virkelig forstår at vi er i dyp krise, tror jeg at de vil reise seg til handling. Våre Utviklingsprogram i logesammenheng er instrumentet som skal vekke de engasjerte og motivere alle medlemmene.

– *Ett år er kort tid for å få iversatt forandringer. Mener du at eksempelvis Sovereign Grand Master burde velges for lengre perioder for å kunne følge opp vedtak og utvikling?*

Ja, jeg mener at SGLs embedmenn burde sitte lenger enn ett år. Ett år er ganske enkelt ikke lenge nok for å iverksette et program, praktisere det og evaluere det til slutt.

På den annen side vil jeg ikke se noen bli valgt «til evig tid». To- eller treårsperioder er etter min oppfatning passende. Vi har hatt SGM som ikke burde sitte mer enn ett år. Jeg er så heldig at de som skal etterfølge meg deler mine visjoner og synspunkter på utviklingen og vil videreføre det arbeid vi har iverksatt.

– *Hvordan ser du på europeisk Odd Fellowship?*

Jeg er faktisk ganske imponert over europeiske Odd Fellowship. Jeg har alltid sett frem til å høre de europeiske innlegg og rapporter i SGLmeetings, og har ofte gått tilbake til disse referatene senere.

Det synes for meg at europeerne ser klarere at Odd Fellowship er en livsform og ikke bare noe man gjør kollektivt i samfunnet. Jeg har oppfattet at det i Europa blir sagt at man gjør som Thomas Wildey.

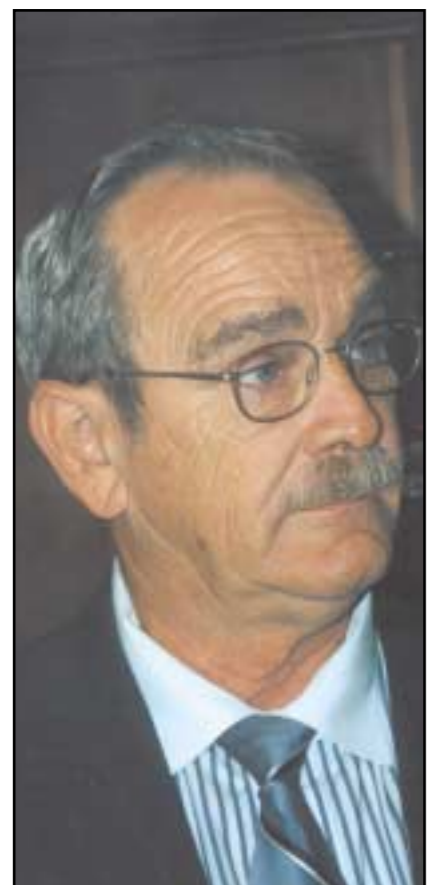
Det er mitt alvorlige ønske og håp at vi i Nord-Amerika snart vil bli i stand til å gå i samme Odd Fellow retning som dere i Europa gjør.

Historiens dyna- mikk

Øverst: En gammel Odd Fellow fane med en rekke Odd Fellow symboler.
Nederst: PSGM og President i IC, John R. Petersen.

Av Kjell-Henrik Hendrichs

Fra 1819 til 1826 slet vår Ordensgren med både å få kontakt med og anerkjennelse av «faderordenen» i England. Fra 1826 til 1840 rådet skjønn harmoni mellom vår Ordens-

gren og Manchester Unity som nettopp var opphavet til vår Ordensgren. Fra 1842 ble det et absolutt brudd og en bitter strid mellom de to grener. Den akutte konflikten dabbet av etter hvert som de stridende parter vokste fra hverandre og den amerikanske gren hadde slik suksess at den antallsmessig totalt overskygget Manchester Unity. Da Ordenen kom til det europeiske kontinent i 1870, ble den raskt spredd til de fleste land i vest-Europa. Amerikanerne ble derimot like oppsatt på å styre de europeiske jurisdiksjoner som Manchester Unity i sin tid hadde vært innstilt på å styre USA.

Det oppsto også en prinsipiell forskjellsbehandling av Australia og Europa som det ikke finnes noen god forklaring på, hvis man da ikke tyr til begrepet makt. Australia fikk en storloge for verdensdelen allerede i 1869, mens det

skulle gå frem til 2006 før samme rettighet ble gitt til de europeiske jurisdiksjoner. Det kan hende at en annen årsak til ønsket om å styre lå i det faktum at Ordenen i Europa vokste og viste skapende takter.

- Hvordan organisere Odd Fellow Europa?

Om det har vært noen tanker om en overordnet organisering av Odd Fellow bevegelsen i Europa da Ordenen kom til det europeiske fastland i 1870, vites ikke sikkert. Men vi vet at spørsmålet om å be om en tilsvarende ordning som Australasia hadde fått, ble drøftet. Vi vet derimot at den Sovereign Grand Master som bidro mest til dannelsen av jurisdiksjoner i Europa, Elias Driggs Farnsworth, raskt ble klar over at han ikke kunne fjernstyre Europa fra USA. Han utnevnte derfor allerede i 1870 en Spesialdeputert Sovereign Grand Master for Tyskland og Schweitz, John F. Morse. Morse hadde inngående kunnskaper både om USA og om de landene han skulle fremme veksten i, og ble en slags liaisonoffiser som la ned et grunnleggende arbeid for Odd Fellow Ordenens spede start i Europa. Morse ble etterfulgt av Herman Block som ble Spesialdeputert SGM for hele Europa og fikk stor betydning for den europeiske utvikling. Det er nå på tide å trekke disse to - Morse og Block - frem fra glemselens slør når Europa har fått sin egen Storloge, og vi bør samlet se på Europas Odd Fellow hi-

storie. Det utkrystalliserte seg tre mulige modeller for hel eller delvis ledelse av Europa.

Den første som også skulle vare frem til 2006, var at hver jurisdiksjon i Europa sorterte direkte under SGL.

Den andre kom opp omkring 1887 hvor man så for seg at hele Norden skulle bli innlemmet i Odd Fellow bevegelsen, at det skulle dannes en skandinavisk Storloge.

Den tredje modell som vi nå har fått med en felles Storloge for Europa, ble drøftet så tidlig som i 1903, og sannsynligvis tidligere uten at dette så langt kan dokumenteres. Men det skulle gå 103 år før denne idéen ble virkeliggjort.

De gode hjelpere

Det er ingen tvil om at viljen, målet og strategien for å få en europeisk Storloge har ligget i Europa. Men med åtte røster fra Europa uten stemmerett i Sovereign Grand Lodge Meeting, var det ingen autoritet, kraft og handlingsdynamikk i fremføringene. De fikk bare symbolsk betydning. Denne erkjennelse om maktesløshet i et forum som SGL Meetings hadde tyskerne og svenskene allerede på slutten av 1800-tallet. Det måtte andre strukturer til. De kom etter hvert på plass. En av de viktigste murbrekkerne var International Council. Dette er et gammelt organ som i mange år både led under sin betydelige størrelse, diskontinuitet og kommunikasjonshindringer på alle plan. I starten var det for et «superråd» å regne hvor det spesielt på grunn av rådets størrelse var umulig å drøfte seg frem til strategi og handling. Omorganiseringen og en radikal reduksjon av antall medlemmer gjorde det mulig å arbeide effektivt i dette forum. Det er en hypotese som man kan arbeide videre med, at veien mot en europeiske Storloge skjøt fart da International Council ble omorganisert. Det er neppe mulig så kort i ettertid å tegne et korrekt bilde av dynamikken bak opprettelsen av Europeisk Storloge. Men det er mulig å blinke ut tre sterke talsmenn og aktører i Sovereign Grand Lodge som på hver sin måte bidro til et enstemmig vedtak om opprettelsen av en europeiske Storloge.

Det er daværende President i International Council, PSGM Jon R. Petersen, juristen og PSGM Martin Elson, og SGLs prosedyreekspert og tidligere medlem av International Council, John Mrizek.

Over, til venstre: PSGM (1998) Martin Elson taler Europas sak i SGLMeeting i 2006. Til høyre: Past IC-medlem og SGL's prosedyreekspert John R. Mrizek taler også Europas sak i det samme møtet.

Midten: Fra det siste styremøtet i Den Europeiske Føderasjon.
Nederst: Deler av den norske delagasjon ved forberedende møte i DESL.

Odd Fellow Ordenens Magasin

Styret i Den Europeiske Føderasjon leder det forberedende møtet til DESL.

Den finske delegasjon og Ordensledelse under det forberedende møtet til DESL.

IARA-president Sandra K. Young, PSGM John R. Petersen (2002), SGM, SGSecretary Terry Barrett og PSGM Michael Dutton (2005).

Avvikling og utvikling «trio heile dagar til endes»

I dagene før institusjon og installasjon strømmet delegasjonene fra Europa og SGM med følge til Oslo for å ta bolig på det hotellet på Lillestrøm som faktisk ble det stedet som kunne romme de mange gjester.

Det første møtet i serien var 14. juni. Det var et begrenset forum med styret i Den Europeiske Føderasjon. Det er jo ut fra denne føderasjonen at Den Europeiske Storloge rent organisatorisk har vokst frem. Nå kunne styret sørge for å avvikle sin virksomhet, en virksomhet som etter dette vil bli overtatt av DESL – Den Europeiske Storloge.

Det andre møtet ble holdt 15. juni, og samlet delegasjonene fra alle de åtte europeiske jurisdiksjonene til et forberedende møte før institusjonen og installasjonen dagen etter. Nå skulle alle valg og utnevninger være på plass. Likeledes skulle alle forberedelser til at DESL både formet og reelt trådte i funksjon være klarert og parat. En tilsvarende forsamling av brødre og søstre, med embedsfunksjoner i sine jurisdiksjoner i Europa, har aldri vært samlet før noe sted i verden. Det gjør møtene historiske. Noen vil si at de årlige møtene i SGL og IARA samler flere medlemmer. Det er utvilsomt riktig rent kvantitativt. Men det som er poenget i denne sammenheng, er at søstre og brødre samles for i fellesskap å lede Odd Fellow virksomheten i Europa. Det er det historisk unike. I tillegg er det bare to ganger før i historien opprettet en felles Storloge for et helt kontinent. Det skjedde første gang da Grand Sire Thomas Wildey og hans menn stiftet Storlogen for Maryland og USA i 1821, og andre gang i 1868 da Storlogen for Australia ble etablert mens James P. Sanders var Grand Sire i USA. Hvordan det hele gikk for seg i Australia, vet vi så langt ikke noe om. Men vi er sikre på at det fra 14.–16. Juni 2007 ble skrevet Odd Fellow historie i Oslo.

Institusjon og installasjon

SGM Robert Robbins hadde med seg en stor delegasjon fra USA. Den besto av PSGM John R. Petersen, PSGM Michael Dutton, Sovereign Grand Secretary Terry L. Barrett og IARA-presidenten Sandra K. Young. Institusjonen foregikk etter SGLs ritualer og i pakt med gamle tradisjoner. Chartermedlemmer ble presentert og Charteret ble overrakt den kommende Stor Sire for Europa.

Deretter skulle samtlige åtte valgte europeiske Storebedsmenn innsettes i sine embeder. For SGM og hans følge må det ha vært uvant å installere søstre og brødre likeverdig i en Storloge. I Amerika – dette egalitetens hjemland – er det fortsatt helt uvanlig. Her er det Odd Fellow brødrene som har «bukten og begge endene» i alt Ordensarbeid. For IARA-presidenten Sandra K. Young må det både ha vært en glede og et tankekors å se at i «gamle Europa» er nå den Ordensmessige likestilling kommet helt til topps.

Til stede var samtlige Stor Sireer fra de europeiske jurisdiksjoner med sine følger. Både Ordenslokalene og selskapslokalene var fylt til siste plass.

Mensa communis

Når Odd Fellows kommer sammen er bordsete og ordskifte vesentlige ingredienser. Det ligger i kortene at det også skjedde ved en slik begivenhet. Før man gikk til bords fikk alle slappe av med et glass musserende vin. Og praten gikk livlig i den festklede forsamling hvor mange tungemål ble brukt og man fikk prøve og øve seg på hele sitt repertoar av konversasjonsteknikker fra elevert tale til kroppsspråk og fingertegn.

Bordfelleskapet – mensa communis – er langt mer enn mat og drikke. Det er kultur, tradisjon, estetikk og fellesskap.

Alle de som fikk delta i disse dagenes begivenheter og møter, reiste hjem med et minne for livet, vel vitende om at de hadde vært med på en historisk begivenhet med konsekvenser som bare de visjonære kan drømme om.

Bevisstheten om fellesskapet

Alle har visst om hverandre blant de åtte europeiske jurisdiksjoner. Men dette at alle er samlet i en felles Storloge gjør nå fellesskapet psykologisk anderledes. Det som nå foregår i Spania, Polen og Tsjekia er ikke noe «andre» driver med. Det er en del av vår samlede virksomhet. Og det som skal skje i Frankrike, Portugal, Hellen, Romania og Ukraina er ikke noe som drives bilateralt av en av de åtte jurisdiksjoner, men vil være underlagt en felles strategi.

Man må kunne si at dette er en naturlig utvikling av tanken om det globale Odd Fellow nettverk. Og hva er mer naturlig enn at europeerne selv tar seg av utviklingen i Europa. Vi burde vel egentlig ha gjort det allerede fra begynnelsen av 1870-tallet.

Den islandske delegasjonen ved Institusjon og Installasjon av DESL.

Til venstre i bildet ser vi de fire representantene fra USA som deltok i det forberedende møtet som Den Europeiske Føderasjon holdt før Institusjon og Installasjon av DESL.

Bak fra venstre: Stor Sirene fra Tyskland, Finland, Nederland/Belgia, Island og Sveits. Foran fra venstre: Stor Sirene fra Norge, Danmark og Sverige.

Hans Pedersen er den første Stor Sire for hele Europa

Foto: AgeA

Hans Pedersen er født i 1940, ble resipert i Odd Fellow Ordenen i 1973, og ble i 1993 Stor Sire for Den Danske Jurisdiksjon. Av profesjon er han pedagog og bibliotekar. Han har vært aktivt med både i Den Europeiske Føderasjon og i International Council. Siden 2002 har han hatt embedet som Special Deputy Sovereign Grand Master for Europa. Han vet meget vel at det som så

langt har vært visjoner og idéer om Odd Fellow Ordenens utvikling i Europa, nå skal realiseres gjennom konkrete handlinger og arbeid. De føringene som vil bli lagt de første årene, vil etter all sannsynlighet danne mønster for mange år fremover.

– Når ble idéen om en europeisk Storloge født?

Så langt jeg kjenner historien bak

Odd Fellow Ordenens Magasin

over, ble de europeiske Stor Sire i 1903 enige om å møtes årlig. Dette varte helt frem til 1990, bare avbrutt av de krigstragedier som rammet Europa i denne perioden. Fra 1988 fikk vi Den Europeiske Føderasjon som institusjonalisert kontakten. Deretter så man at søstrene i Europa hang noe etter i denne samorganiseringen. Dermed ble ERLA stiftet i 1992. Og etter det har tanken om en europeisk storloge vokst frem, jeg vil nesten si som en naturødvendighet. Det er jo i Europa at Odd Fellow Ordenen vokser og utvikler seg, mens den så langt har hatt en til dels dramatisk nedgang i USA.

– Men er idéen om en europeisk Storloge noe annet enn en «mikronasjonalistisk tanke» som bare fliser opp et stort fellesskap?

Jo, det er tre klare begrunnelser for en samlende Storloge for Europa. For det første har USA hatt liten forståelse og innsikt i europeiske forhold og i grunnen hatt nok med sine egne utfordringer. Amerikanerne har ikke utøvd noe lederskap, men heller representert en hemsko for det europeiske samarbeid og utvikling. Dette lederskap skal nå Den europeiske Storloge aksle og bygge ut. Det blir en spennende, men også en psykologisk utfordring. Vi europeere elsker jo å være «uavhengige» uansett hvor små vi er.

For det annet har de europeiske jurisdiksjoner vært så vidt fristilt at de har utviklet seg noe bort fra hverandre, i det minste der hvor tradisjonene har vært svakest. En verdensomfattende Orden bør ikke ta opp i seg for mange forskjeller som går på de sentrale verdier løs. Når vi nå blir nærmere 100.000 brødre og søstre i Europa som samarbeider, vil vi få en ganske storartet mulighet til å utvikle Ordens sentrale verdier gjennom samarbeid og inspirasjon.

For det tredje drepte 2. verdenskrig

Odd Fellow spiren i flere land. Nå har vi muligheten til å virkeliggjøre en samlet ekspansjonsstrategi for hele Europa. I dette arbeid har ikke SGL tidligere vært oss til særlig hjelp, men heller til bry. SGL har blant annet akseptert dannelsen av ordensenheter på et uhyre spinkelt grunnlag i Østerrike uten å konsultere oss. Dette har skapt uklarheter både organisatorisk og funksjonelt, og kunne lett ha satt hele vårt Ordensarbeid i vanry. Det er ikke nok at en håndfull personer ønsker å starte en loge. Det kan lett skje både her og der. Skal vi arbeide seriøst med nydannelse, må det stilles en rekke forutsetninger for at det hele skal være liv laga.

Hvor langt vi kommer i dette nyplantningsarbeid vet vi selvfølgelig ikke. Men jeg kan ikke skjønne annet enn at de fleste europeiske land har en kultur og tradisjon hvor vår Orden kan passe inn. At jeg har rett i dette, vitner den satsingen vi allerede er i gang

med om. Den europeiske ekspansjon er kanskje det mest spennende aspekt ved det fremtidige arbeid. Nå har vi åtte jurisdiksjoner i Europa, mens vi er betydelig flere land. I noen av disse land ble Ordenen etablert tidligere, og i mange land har vi ikke vært. Dette er en stor visjonær og strategisk utfordring. Uten en europeisk Storloge vil vi komme til kort på alle disse tre områdene.

– Hvilke andre oppgaver ser du ligger foran deg?

Konsolideringen og utviklingen av Ordenen i sin alminnelighet er jo en krevende og nødvendig oppgave. Samordning og utvikling av symboler, tegn og regalier er en stor utfordring. Dette kan ikke skje over natten. Her kreves det en langsom tilnærming der det har utviklet seg uheldige varianter.

Vi har jo allerede i Den Europeiske Føderasjon oppnådd resultater i så måte ved at vi har fått utviklet «Det Hemmelige Verk» på europeisk grunn. Alt vårt rituelle og seremonielle arbeid er jo også under utvikling, det påvirkes og påvirker. Vi mener jo at utviklingen i så måte i USA har vært uheldig. Dette kan vi motvirke og gjøre positivt i vår verdensdel.

Det er vel ikke den strategiske side ved vårt Ordensarbeid som ikke kan tas opp og gjøres til gjenstand for samtale og drøftelse. Men det er like innlysende at den enkelte jurisdiksjon både vil ha særegenhet og autonomi. Vi sikter mot et organisk samliv som

opplever positivt av alle.

– Skal Ordenen vokse, må den rekruttere. Hvem skal vi henvende oss til?

På dette området kan vi lett bli utdelige i den forstand at vi kan si at vi henvender oss til alle mennesker av god vilje som deler vår grunnleggende livsanskuelse. Det er for så vidt riktig. Men vi må også se lenger. For at Ordenen skal få slagkraft, må den også ha medlemmer som både viljer og evner å være Odd Fellows i dagliglivet. Og disse må være spredt på mange steder i samfunnet, både på toppene og ellers. Da Ordenen sto på sitt sterkeste i USA, hadde den medlemmer over alt i samfunnet, og sentrale aktører i delstatene og i Kongressen. Det hadde ikke skadet oss om vi var sterkere på denne siden i dag også. Ellers lever vi jo i en tid hvor verdier synes å forsvinne, men også hvor verdier synes å bli fokusert. Sagt på en annen måte lever mange uten verdier, mens det også er en etterspørsel etter dem. Dette er en betydelig mulighet for oss. Odd Fellow Ordenen er jo nettopp en Orden hvor verdiene står sentralt.

Skal vi spre oss og vokse i Europa, må ikke hovedbegrunnelsen være kvantitativ; ikke flere medlemmer for en hver pris. Begrunnelsen må være at vi kvalitativt tilbyr samfunnene vi lever i en verdimeisig inspirasjon og et korrektiv. Det å være Odd Fellow er en livsform som alltid vil merkes blant dem du har omkring deg.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Her er den amerikanske delegasjon med Sovereign Grand Master i sentrum sittende foran, og det nyvalgte kollegium i Den Europeiske Stor Loge stående bak. Bildet er tatt umiddelbart etter insitueringen av Den Europeiske Stor Loge og installasjonen av DESL's embedsmenn.

Odd Fellow Ordenens Magasin

– Du har vært en av strategene bak arbeidet med å få til en Europeisk Storloge. Hva er det som er det nye i Europa nå, og hva er det som skal avvikes?

Den vesentlige endringen er at vi går fra et løst og til en viss grad uforpliktende samarbeid i Den Europeiske Føderasjon, til et mer forpliktende samarbeid i Den Europeiske Storloge I.O.O.F. Som de fleste kjenner til, må alle Ordensenheter i Odd Fellow Ordenen ha et Fribrev/Charterbrev for å drive Ordensarbeid. Kravet om at man må ha et fribrev gjelder loger og leire, og også for Storloger. Fra historien kjenner vi til at det var avgjørende viktig for Thomas Wildey og hans brødre å fremskaffe et Fribrev for å drive og opprettholde en loge i Baltimore, USA. Hele Ordensenhetenes legitimitet hviler på dette grunnlaget.

I sin tid ble Den Europeiske Føderasjon etablert for å kunne utvikle samarbeidet i Europa. Men føderasjonen kunne aldri bli noe mer enn et frivillig samarbeidsorgan. Den Europeiske Storloge har som målsetting å styrke alle de europeiske Storloger i årene som kommer. Dette er viktig i og for seg, men sett i lyset av utviklingen i USA må vi forberede Europa på den situasjonen som vil oppstå ved en fortsatt nedgang i Ordenen på det amerikanske kontinentet. Sovereign Grand Lodge kan dessverre, innen kun få år, komme i en situasjon hvor de ikke er i stand til å være vår grens suverene ledelse. Nettopp derfor er det så viktig å ha dannet vår egen Storloge i Europa, og å ha et Fribrev for denne.

– Forsvinner nå alt arbeidet som så langt har skjedd i regi av den europeiske Føderasjon?

Nei, på ingen måte. Det arbeidet som Europeisk Føderasjon har nedlagt består jo i stor grad av forberedelser til dannelsen av Den Europeiske Storloge. Videre har jo Europeisk Føderasjon nedlagt et stort arbeid i forbindelse med det som betegnes Constitution og By-Laws, gjeldende for Føderasjonen. Det er med basis i disse at tilsvarende lovverk er utarbeidet for Den Europeiske Storloge.

Den Europeiske Føderasjon har i de senere år hatt forskjellige komitéer og nevnder med spesifikke arbeidsoppgaver. Disse komitéer og nevnder vil nå fortsette sitt arbeid i Den Europeiske Storloge. Blant disse kan nevnes at det finnes to nevnder tilsvarende våre ritualnevnder, en for søstre og en for

Odd Fellow Ordenens Magasin

Samtale med Stor Sire Harald Thoen

brødre. Videre finnes det en nevnd med ansvar for utvikling av Ordenen i land i Europa hvor vi ennå ikke har enheter. Jeg sitter selv som formann i denne.

– I det samarbeid som ble opprettet i Europa i sin tid var det separate organer for brødre og søstre. Hvordan er dette nå i Den Europeiske Storloge?

Gjennom de senere år har søstrene tatt del i arbeidet og ledelsen av Den

International Council som The Sovereign Grand Lodge. Jeg håper og tror at våre amerikanske brødre har merket seg dette.

– Hva har egentlig vært vanskelighetene med å få en Storloge i Europa i våre dager når vi allerede fikk en slik i Australia i 1869?

Årsakene har nok vært flere. Personlig tror jeg at Sovereign Grand Lodge i sin tid fant det uhyre viktig å komme i gang i Australia. Viktigheten med å komme i gang var nok like viktig i Europa, men her var fremgangen mer umiddelbar og kontakten lettere.

Hvorfor Sovereign Grand Lodge ikke tidligere har etterkommet Europas anmodninger om å få danne en Storloge skyldes nok frykten for at vi skulle «seile ut av deres kontroll». Med bakgrunn i den vanskelige situasjonen på det amerikanske kontinentet som jeg nevnte, innser de vel, blant annet etter sterkt påtrykk av Internasjonal Council, at dette nok nå er den beste løsningen for Ordenen i Europa. Jeg hadde den glede, på vegne av Den Norske Storloge, å fremme et forslag i Internasjonal Council, om at det skulle søkes om et Charter/Fribrev for en Europeisk Storloge. Etter ganske friske forhandlinger i International Council, hvor faktisk våre amerikanske brødre truet med å forlate møtet, ble det vedtatt at nettopp International Council på vegne av de europeiske Storloger skulle bringe forslaget inn for møtet i Sovereign Grand Lodge i august 2006.

Forslaget ble fremsatt med basis i søknad om Charter/Fribrev undertegnet av alle de åtte Stor Sirene i Europa. Bare dette at et slikt forslag ble fremsatt av International Council ved dets daværende amerikanske president, Past Sovereign Grand Master Jon R. Petersen, var ganske unikt og innvarslet en ny utvikling. I ettertid er jeg meget glad for at vi valgte å gå denne veien om International Council. Alle tanker om en Europeisk Storloge fremlagt fra Europa var tidligere kontant avvist.

Med lobbyvirksomhet om dagen og nattlige forberedelser til taler og PowerPoint presentasjon om organisasjonsendring innenfor hele Odd Fellow verdenen, ble Internasjonal Councils forslag om dannelsen av en Storloge for Europa overraskende og enstemmig vedtatt. Sovereign Grand Lodge fikk faktisk etter vedtaket hastverk med å utstede et Charterbrev. Det er grunn til å tro at den avtroppende Sovereign

Odd Fellow Ordenens Magasin

Grand Master, Michel Dutton, ville gjerne undertegne fribrevet før hans etterfølger, Robert Robbins, tiltrådte embedet.

– *Hva er fordelene på kort sikt og på lang sikt med en egen Europeisk Storloge?*

Den viktigste fordelen på lang sikt er ubetinget den at vi ikke «forsvinner i dragsuget» dersom det skulle skje at Ordenen går til grunne i USA og Canada. En annen viktig grunn er at jeg som Stor Sire har avlagt viktige løfter overfor The Sovereign Grand Lodge, og den Norske Storloge har forpliktet seg til å følge lover for Sovereign Grand Lodge. Disse lovene, i tillegg til ritualene, endres ved Storlogemøtene i USA/Canada hvert år, og jeg kan forsikre våre medlemmer om at disse ikke endres i den retning vi ønsker i Norge og Europa. Ved dannelsen av den Europeiske Storloge er disse forpliktelser overfor The Sovereign Grand Lodge vesentlig redusert. På kort sikt er det viktig å ha en Ordensenheter i Europa som har en større myndighet, og som kan sette større krav til alle de åtte europeiske jurisdiksjonene. Det er vel kjent at blant de europeiske Storloger er det de nordiske som står sterkest, både i medlemstall per capita, rituell arbeid, sosialt arbeid og anseelse i samfunnet.

De mellom-europeiske Storloger sliter med å øke antall medlemmer. Årsakene til dette er naturligvis flere. Spesielt merkelig kan dette synes i ly av at Danmark og Sverige har stor suksess med å opprette Ordensenheter i Tsjekkia og Polen.

– *Finnes det argumenter imot å danne en slik Europeisk Storloge, bortsett fra at amerikanerne mister noe makt?*

Jeg har ingen motargumenter. Muligens vil enkelte kunne hevde at Norge, som verdens nest største jurisdiksjon, og med betegnelsen Independent Grand Lodge of Norway, burde sette alle krefter inn på kun å utvikle Ordenen og dens medlemmer i Norge. Dette er etter min mening en snever tanke, og langt fra det budskapet vår Orden bringer til sine medlemmer.

– *Har det noen gang vært et mer viktig Odd Fellow møte i Norge enn institueringen og installasjonen av Den Europeiske Storloge?*

Det har det muligens. Det kommer an på øynene som ser. Jeg vil tro at Institueringen av den første Odd Fellow loge i 1898, den første Rebekkaloge i

1909, Den Norske Storloge i 1920 og Rebekkarådet i 1933 var det største for de som var tilstede ved disse anledningene. Tenker vi hele Europa som en enhet har det vel neppe vært avholdt et viktigere møte. Helt klart er det imidlertid at det aldri har vært så mange Ordensledere og Stor- og Rådsemdsmenn samlet noen gang.

– *Hvilke muligheter åpnes nå for å arbeide med strategisk og praktisk ekspansjon i europeiske land hvor Ordenen ikke er eller er meget svak?*

Jeg tror og håper at det nå i langt større grad vil være muligheter for de nordiske land å bringe impulser i fra oss og til de mellom-europeiske jurisdiksjonene. Det er nok her vi vil møte utfordringer. De mellom-europeiske Storloger har gjennom mange år endret både deler av ritualene, klesdrakt og Gudsbildet innen Ordenen, for om mulig å demme opp for medlemsnedgangen. Signaler vi fra Norden har mottatt i den senere tid, er imidlertid at de nå gjerne vil ha hjelp til å snu de negative trendene. I den forbindelse kan det nevnes at Sveits nå har laget en ganske ekspansiv og fremtidsrettet strategiplan. Denne er utviklet blant annet med bakgrunn i det arbeidet de nordiske medlemmer av International Council har igangsatt de senere årene.

Som jeg tidligere nevnte, finnes det en komité som har ansvaret for en eventuell igangsettelse og utvikling av Odd Fellow Ordenen i land hvor det i dag ikke finnes loger. Det er imidlertid stor enighet i Europa om at skal dette skje, så må det være et godt fundamentert. Opprettelse av «døgnfluer» er ikke aktuelt. Vi kan si at det vil nesten bli lagt de samme kriterier til grunn for opprettelse av en loge f. eks. i Portugal som i Norge.

Situasjonen er at det idag finnes loger i Spania og Tsjekkia som er underlagt Den Danske Storloge. Det finnes loger i Estland underlagt Den Finske Storloge, og loger i Polen underlagt Den Svenske Storloge.

– *Hvordan er stemningen i de ulike europeiske jurisdiksjoner til at alle nå samles i en europeisk Storloge?*

Så langt jeg kjenner til er den i dag god. Det var, forståelig nok, noe usikkerhet for en tid tilbake blant de mellom-europeiske Storloger. Men etter at Den Europeiske Storloges Constitusjon enstemmig ble vedtatt tror jeg vi er enige om å trekke lasset samlet.

– *Hvordan har alt det praktiske arbeidet med å tilrettelegge for møtet vært?*

Det ble uten tvil et større arrangement enn det vi kunne tenke oss til å begynne med. I ettertid er vi både stolte og glade over den måten arrangementet ble gjennomført på.

14. juni fant det siste styremøtet i Europeisk Føderasjon sted. Her ble blant annet insigniet til Den Europeiske Storloge godkjent, likeså ble det vedtatt hvorledes det skal bæres. Dette insigniet er, med noen norske og svenske endringsforslag, utarbeidet av den svenske Stor Kapellan Rolf Nordenstam. Emblemet, som er blitt meget vakkert, er laget av firma Opro AS i Norge som jo lager de langt fleste insignier for Den Norske Storloges enheter.

15. juni ble det siste forberedende møtet i Den Europeiske Storloge avholdt, med et på forhånd avtalt antall søstre og brødre fra alle de åtte jurisdiksjonene tilstede. Møtet ble avholdt i Den Grønne Sal i Stamhuset i Oslo, som jo har sin begrensning på ca. 60 - 65 personer. Under dette møtet fant også valget av Europeisk Storloges embedsmenn sted.

16. juni var så dagen da Institueringen av Den Europeiske Storloge fant sted, med etterfølgende Installasjon av den nye Storlogens embedsmenn, i lokalene i Stamhuset. På vanlig måte ble det hele avsluttet med en bankett.

Det kan for øvrig nevnes at vi, til tross for tidlig hotellbestilling, fikk problemer med hotellrom. Samtidig med vårt arrangement ble det avholdt en internasjonal oljekonferanse og messe. I tillegg falt begivenhetene sammen med Bislet Games. Det endte imidlertid med at alle 170 gjester ble innkvartert på det samme hotellet.

– *Hvordan vil medlemmene i den enkelte norske loge merke at det er kommet en Europeisk Storloge?*

Det enkelte medlem vil vel neppe merke tilblivelsen av den Europeiske Storloge i noen stor grad. Muligens vil vi, gjennom informasjon om «Nytt fra Storlogen» kunne gi litt mer og fylligere informasjon om hva som skjer i Europa og i de forskjellige jurisdiksjonene.

– *Hva er dine visjoner for den nye europeiske Storloge?*

Mine visjoner ligger vel litt i det som jeg tidligere har nevnt. Skulle jeg kort summere opp måtte det bli:

- Enhetlig arbeid alle europeiske jurisdiksjoner i mellom.
- Påvirkning fra Norge og Norden in-

nenfor det rituelle arbeidet.

- Forståelse og respekt for øvrige europeiske jurisdiksjoner og samfunn.
- Et styrket og samlet Europa i forbindelse med diskusjoner og forhandlinger med Sovereign Grand Lodge.
- Muligheten for bedret kontakt loger imellom i Europa.
- Skape større forståelse for International Councils arbeid, som et rådgivende organ for Sovereign Grand Lodge, den Europeiske Storloge og Storlogen for Australasia.

– *Hvor skal den ha sitt hovedkvarter og hvordan er linjene for det praktiske arbeidet lagt opp?*

Den Europeiske Storloges sete/domicile er København. I Odd Fellow Palæet finnes også arkivet. Byen er jo også den som er mest sentralt beliggende av de åtte aktuelle hovedstedenes. Linjene for det praktiske arbeidet vil bli lagt opp i det møtet som finner sted i København den 6. august i år. Det kan i den forbindelse nevnes at Den Europeiske Storloge har åtte embedsmenn, som alle er valgte. De bærer følgende titler:

- **Europeisk Stor Sire/European Grand Sire**
- **Deputert Europeisk Stor Sire/Deputy European Grand Sire (en søster og en bror)**
- **Europeisk Stor Sekretær/European Grand Secretary**
- **Europeisk Stor Skattmester/European Grand Treasurer**
- **Europeisk Stor marsjall/European Grand Marshal**
- **Europeisk Stor Kapellan/European Grand Chaplain**
- **Europeisk Deputert Stor Sekretær/European Deputy Grand Secretary.**

I øyeblikket er det fem brødre og tre søstre.

– *Hvem vil dra mest nytte av at det er kommet en Europeisk Storloge?*

Jeg tror at alle jurisdiksjoner vil dra nytte av det som har skjedd, både i USA/Canada, Europa og Australasia. Muligens vil mellom-europa være de jurisdiksjonene som umiddelbart vil kunne høste resultater. De har i mange år vært usikre på hvilken vei de skal gå, ikke minst med tanke på utviklingen i Norden.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Dette brenner jeg for...

Så er det altså min tur til å fortelle om det som har fylt en god del av livet mitt de siste femten årene: Arbeidet med å gi polioskadde en bedre livskvalitet.

Slik begynte det

Året var 1951. Jeg var ung og nygift, bare 20 år, da livet tok en uventet og katastrofal vending. Den fryktede polioen rammet også meg, med lammelser fra livet og ned, delvis lammet i armene og hjernehinnebetennelse med ubeskrivelige smerter. Det føltes som om verden raste sammen under meg. Og vi som skulle reise til Amerika, hvor begge hadde fått jobb! I stedet ble jeg lagt inn på Ullevål sykehus.

Min onkel, som var lege, besøkte meg. Han hadde snakket med professor Holst. Beskjeden var klar; jeg ville ikke kunne gå noe mer. Jeg vet ikke hva jeg tenkte, alt var så uvirkelig. Heldigvis ble jeg ikke liggende så lenge på Ullevål; altfor mange andre med polio ventet på plass.

Så begynte hverdagen og den tøffe veien tilbake til livet: fysioterapi og trening og atter trening. Vi ble lært opp til at skulle vi bli «bra», var det trening som måtte til. Jeg sa til meg selv: «Fortap deg ikke for lenge i det du har mistet, men tenk på hvilke muligheter du har igjen og tro på egen fremtid.»

Det viktigste er å huske på at selv om vi har en funksjonshemming, er ikke følelsene funksjonshemmet. Og en funksjonshemming betyr ikke en manglende kropp! Hvis vi ikke anerkjenner kjærligheten til og nytelsen av vår egen kropp, amputerer vi oss selv. Kroppen snakker for oss, og vi må snakke gjennom den – med trygghet og kjærlighet.

Anne Lise Moe

Polioen tok revansj

Som mange andre poliopasienter trodde også jeg at kampen om sykdommen var vunnet så langt det hadde vært mulig. Men nei: I 1981 begynte jeg å bli dårligere igjen og var ikke klar over at det hadde med polioen å gjøre. Hvor mye dårligere ville jeg bli? Det ble en ny fase i livet mitt. Og jeg var ikke den eneste som opplevde denne blåmandagen. Mange poliioskadde har sagt at «senskesjokket» på mange måter føltes verre enn da de fikk sykdommen første gang. Man var mentalt over sykdomsfasen da den kom igjen. Et knust håp om helse var mer enn mange følte at de kunne bære. Nå var de ikke lenger unge og mulige å trene opp, sykdommen som de hadde slitt med i flere årtier, var igjen i ferd med å få overtaket. Den ofte ensomme kampen hadde altså vært forgjeves – det føltes urettferdig.

Vi gir oss ikke

Jeg ville ikke la meg knekke! Ikke bare skulle jeg komme gjennom dette selv, jeg skulle også hjelpe andre. Da Oslo Poliolog ble startet i 1992, ble jeg valgt inn i styret, og tre år senere ble jeg medlem av hovedstyret i LFPS (Landsforeningen for poliioskadde).

Helt fra starten av forsto jeg at det var én aktivitet som var viktigere enn alt det andre: likemannsarbeid, dvs. samtalegrupper. Det har vist seg at poliopasienter i liten grad har hatt anledning til å snakke med andre om sin sykdom og problemene som er forbundet med den. Helsepersonell, familie og venner har hatt svært liten eller ingen forståelse av hva det dreide seg om. Poliopasientene ble lært opp til at de skulle greie seg selv. Sykdommen var noe de hadde vært utsatt for på veien, og som det ikke ble snakket om.

Da senskadene kom, ble behovet

Barn er herlige. Her et bilde fra en aktivitetsdag ved Sognsvann – der var alle velkomne, funksjonshemmet eller ikke – og uansett alder.

for å snakke med noen akutt. Det har vist seg at andre poliioskadde, dvs. «likemenn» er bedre samtalepartnere enn psykologer og andre fagfolk. Likemennene vet hva det hele dreier seg om. De har vært gjennom sykdommen, kampen som fulgte og nedturen med senskadene. Med likemennene kan man diskutere problemene i hverdagen uten å behøve å forstille seg.

Dette er virkelige samtaler om ekte og tilkjempet livskvalitet.

Likemannsgruppene i Oslo Poliolog

Etter at man holdt likemannskurs over hele landet, har jeg vært med å starte grupper i Oslo Poliolog og er fortsatt leder av fire. Målet med disse grup-

pene er: Skape rom for nærhet og samtale. Styrke hverandre. Skape trygghet i en gruppe der man ønsker å dele erfaringer. Gi hverandre selvtilitt. Meningen med livet er at vi skal ha det godt, og vi vet det nytter.

Hver 14. dag er jeg på Sunnaas Sykehus, hvor jeg snakker om likemannsarbeid til de poliopasientene som er inne til to ukers vurderingsopphold. Det er en berikelse for meg.

Hva har dette arbeidet gitt meg?

Først og fremst gleden over å kunne gjøre noe for medmennesker som har hatt en tyngre vei gjennom livet enn mange andre. Denne gleden har gjort det lettere å tåle de intrigene og problemene som dessverre – eller merkelig nok – ser ut til å være uunngåelige i enhver organisasjon uansett hvor ideelt formål den måtte ha. Mitt medlemskap i Odd Fellow Ordenen har også hjulpet meg. Det har gitt meg den trygghet og forståelse for mine medmennesker som har gjort det mulig å utføre arbeidet for de poliioskadde.

Til slutt vil jeg si: Alt vi vil oppnå i livet må det jobbes med. På veien mot målet er tålmodighet, åpenhet, romslighet, omtanke for hverandre og godt humør gode hjelpere.

Det ytre og det indre menneske

«Et vakkert utseende er en tilfeldighet fra naturens side, en vakker personlighet er et kunstverk!»

Har du sett på dine rynker?

Du kan fjerne dem med krem, kostbar krem «fordi du er verd det» sier reklamefantastene. Vi kan fiffe på fasaden, vi kan glatte over rynkene og vi kan stase oss opp. Ja, det er ikke noe galt i det. Svært mange av oss føler oss vel når vi ikke lar kroppen forfalle eller lar antrukket være likegyldig. Ja, å holde seg i form og å være velstelt er faktisk meget anbefalelsesverdig. Men det er bare én side av vårt personlige vedlikehold og sunnhet.

Hva med den andre siden, med det indre menneske – arbeider vi på det med samme iver og målbevissthet? Avisene skriver lite om dette. De teller penger og verdsetter folk etter pengene. Beviset finner vi ved ligningstider hvor det listes opp hvem som har mest, tjener mest og bruker mest.

En av sommerens gåter er at det virkelig går an å skrive spaltekilometer om en ung og såkalt pen hotell-arving som skulle sitte noen dager i fengsel, og som gråt og lengtet hjem til mamma. Hva med de millioner som gråter uten noen mamma å gå til? Hva med de millioner for hvem en amerikansk fengselscelle måtte

fortone seg som stadiet før Paradiset i forhold til de kummerlige forhold de lever under? Den eneste årsaken til kjendishysteriet og oppmerksomheten er at Paris Hilton har penger – faktisk mye penger.

Hvor finner du noen som i dag snakker om det indre menneske – om å ta skade på sitt indre menneske? En av de mest uhyggelige analyser av dette er skrevet av Oscar Wilde (1854-1900) i hans roman «The Picture of Dorian Grey». Den handler kort sagt om at menneske som har et uforanderlig ytre. Det er ikke bare velpleiet og elegant. Det er også åndfullt og sjarmerende. Men den sanne Dorian Grey råtner innvendig i et egoistisk og etisk forfall. Les boken!

Tannlegen sier fra vi er barn: «Har du husket å pusse tennene?» Dietetikerer sier: «Nå må du spise sunt og riktig!» Fysioterapeuten er der med sine råd om hvordan vi skal sitte og gå.

Hvor henter du dine råd fra om hvordan du skal leve et etisk fullverdig liv? Hvor er dine daglige etiske øvelser? Hva gjør du for å skifte fra å være egoistisk til å bli altruistisk?

Det er vel her den enkeltes ansvar ligger for å få en vakker personlighet, for å bli bedre og mer menneskevennlig.

khh

Sosiale ferdigheter

Sosiologene bruker begrepet sosialisering når de skal beskrive hvordan vi skaffer oss sosiale ferdigheter. De fleste ting vi mennesker driver med, må læres på en eller annen måte. Barn blir utsatt for hva sosiologene kaller primærsosialisering. Senere kommer sekundærsosialiseringen og endog tertiærsosialisering. Det var visstnok franskmannen Emile Durkheim (1858-1917) som først brukte be-

grepet. Den som ikke blir sosialisert, vil bli sosialt funksjonshemmet.

I vår Orden blir vi også sosialisert. Vår væremåte, våre kleskoder, vår etikette og våre tradisjoner er med på å forme oss. Selv om Ordenen ikke i første rekke er der for å sosialisere oss, gjør den det implisitt.

Noen finner det vanskelig å venne seg til mer enn sin vante omgangsform. Det er gjerne den man lærte hjemme i sitt oppvekstmiljø. Men i dag er vi mer klar over enn noen sinne at det finnes en sann vrimmel av omgangsformer. Kan man bare én, er han faktisk funksjonshemmet i alle andre miljøer enn sitt opprinnelige. Kan man mange, er det lettere å omgås mange miljøer. Ved å lære seg mange omgangsformer, øker

man sitt sosiale repertoar. I vår Orden lærer man seg hilseskikker. De er ikke brukbare over alt, men de er et uttrykk for en kulturell omgangsform. Kan man dem, kan man én omgangsform mer.

Vi har en fast bordetikette. Den er kanskje mer formalisert enn det som er vanlig, selv om det såkalte vanlige i dag er i fritt fall. Kan man denne etiketten, vil man lett ferdes i sammenhenger hvor formell bordetikette er i bruk. Om du kan denne etikette, er det ingen som forventer at du skal bruke den når du er på telttur. Der brukes andre omgangsformer.

I vår Orden har vi også en klar kleskode. Mange føler det kanskje litt uvant å komme i galla første gang, og kanskje noen ganger etter det. Men etter hvert merker man at å samles i galla sammen med andre som er i samme antrekk, stimulerer til en stilfølelse og en eleganse, med andre ord det som samles i begrepene stil og form. Dette er estetiske verdier som lett går tapt hvis man ikke holder dem konsekvent i hevd. Å komme i et selskap hvor noen går i galla, noen i dress og noen i dongeri, er ganske drepende for stilfølelsen, selv om det åpenbart er mennesker som trives med dette drapet.

I Ordenen sosialiseres vi til Ordenslivet og på den måten øker vi våre sosiale ferdigheter. Skal man øke sine sosiale ferdigheter, må man være lydhør for de ulike miljøers krav og koder. Å ignorere dem er det samme som å akseptere sin sosiale funksjonshemming. *khh*

«Der Gud gråter»

av Siba Shakib

Av mange gode bøker jeg har lest fra forskjellige land er det nok denne boka som har gjort sterkest inntrykk. Det er den jeg husker best og også den jeg har reflektert mest over. Jeg velger derfor å fortelle om boka «Der Gud gråter». Den er skrevet av Siba Shakib som er en iransk/tysk journalist som har arbeidet i Afghanistan.

Boka er en dokumentar og handler om den afghanske kvinnen Shirin-Gol, fra hun fødes i en liten fjellandsby i Afghanistan, får seks barn, flykter til Iran og Pakistan og blir bestemor. Boka spenner over de siste to tiår av det forrige årtusen, fra den sovjetiske invasjonen i 1979, gjennom den sovjetiske okkupasjonen inntil Mikhail Gorbatsjov gav opp åtte år seinere, til Talibans seier i 1996 og skrekkelige etter det.

Shirin Gol er bare ei lita jente da russerne bomber landsbyen hennes. Familien flykter til Kabul. Under den sovjetiske okkupasjonen må alle barn gå på skole og Shirin Gol lærer å lese og skrive og regne. Hennes far kunne ikke hindre at datteren ble tatt med til en mørk og farlig tilværelse som kunnskap førte jenter, bare jenter ut i.

En dimensjon på menneskeverd i boka er at Shirin Gols eldre bror tapte i kortspill og ikke kunne betale gjelda på annen måte enn ved å love motspilleren Monrad sin søster Shirin Gol som kone, 12-13 år gammel. En dag kommer Monrad og krever henne som betaling for brorens spillgjeld.

Ti år går, russerne er ute av landet, inn rykker Taliban, og Shirin Gol flykter sammen med tusener av andre. Shirin Gol begynner nå et liv på stadig flukt, og med en stadig større barneflokk. Hun opplever overgrep, voldtekt, frykt og fattigdom.

Gud har grunn til å gråte mange steder i verden i dag, og det finnes

nok mange Shirin Gold i disse krigsherjede landene i vår verden.

Jeg synes boka er gripende, den er en kjærlighetserklæring til afghanske kvinner, som har vilje og styrke til å gå videre til tross for frykt, overgrep og urettferdighet. Men boka forteller også om håp, solidaritet og samhold, i familien og mellom kvinnene. Den beskriver en tilværelse utenkelig uten menneskets evne til å tåle fornedrelse og likevel bevare troen på en bedre framtid.

Jeg synes boka er svært godt skrevet, og jeg synes den gir en troverdig beskrivelse av det livet kvinnene lever – i et religiøst basert kvinneundertrykkende klansamfunn, hvor det i tillegg er krig. I tillegg får man et godt innblikk i kulturen og samfunnet omkring personene i boka. Det er umu-

lig ikke å bli grepet av den kamp som kjempes for å overleve under slike forhold, og det er umulig ikke å reflektere over kontrastene til vår fredelige og materielle verden.

Vår Orden er ikke en flukt fra verden, men en stadig bevisstgjøring om hva det vil si å leve i verden. Vi skal hele tiden fremme det gode og bekjempe det onde. Da trenger vi konfrontasjoner så vi vet hva vi snakker om. Denne boka viser ganske tydelig hva vi skal kjempe for og hva vi må kjempe imot. Vi må stadig klargjøre hvilke krefter som viser menneskeforakt i vår tid. Dette bildet skifter stadig. For meg ble boka en kraftig påminnelse om hva som er byggende og hva som er nedbrytende krefter.

Jeg kan så absolutt anbefale boka. *Gunvor Winther*

Loge 17 Dag 75 år

Lørdag 2. juni 2007 feiret Loge 17 Dag sitt 75-årsjubileum med stor tilslutning av gjester og brødre. Loge Dag ble instituert 29. mai 1932. Daværende Stor Sire Gustav Eriksen ledet institusjonen og installasjonen i leide lokaler i I.O.G.T.-bygningen i Porsgrunn. For Odd Fellow Ordenen og Stor Sire var dette nybrottsarbeid i en vanskelig tid. Arbeidsløsheten var stor og opp mot 1/3 av arbeidsstyrken gikk ledig. Dette kjentes ikke minst sterkt i industrisamfunnene i nedre Telemark.

At noen i det hele tatt hadde overskudd og krefter til å starte Ordensarbeid i slike tider, er imponerende. Men det var vel noe av det samme Thomas Wildey gjorde i Baltimore i 1819. Den gang var det Den Gule Feber som herjet blant folk. Nå var det kamp om arbeid og brødet.

Den utløsende årsaken til etableringen var at P. E. Hagen flyttet fra Rjukan og sin daværende Loge nr. 16 Himingen til Porsgrunn. I Porsgrunn fant han sammen med andre brødre og dannet en Odd Fellow brøderforening. Denne foreningen viste seg å ha livskraft. Den ble senere instituert som Loge nr. 17 Dag. Det var ti brødre som startet broderforeningen, og antallet medlemmer økte forbausende raskt. Dette må vi se som et klart uttrykk for interesse og engasjement for Ordensarbeid, samhold og etisk refleksjon. Ved institusjonen var medlemstallet kommet opp i 27 brødre. Kontingenten ble satt til kr. 4,- pr. mnd. Selv om beløpet med våre øyne ikke er stort, var det den gang både fattigdom og dyrtid som gjorde at enhver unødvendig utgift ble vurdert anderledes enn i dag.

Odd Fellow Ordenens Magasin

En fremtidsrettet investering

15. desember 1933 – omlag et og et halvt år etter institusjon og installering, kjøpte Loge Dag for den betydelige sum av kr. 30 000,- de forhenneværende lokaler til Porsgrunds Gjør-fabrikk for å innrede den til sitt Ordenhus. Beløpet utgjorde den gang 600 ganger årskontingent til en bror. Dette var en meget dristig, men fremsynt handling av en ung loge. For å drive eiendommen, stiftet logen et eget eiendomsselskap hvor brødre kunne kjøpe aksjer. Men 110 aksjer og en aksjekapital på kr. 5 500,- ble A/S Sverresgate 9 stiftet. Deretter skulle den gamle fabrikk innredes og utstyres før Ordensvirksomheten kunne komme i gang. Ordensbygningen huser nå fire loger og to leire. Fremsyntheten er nå demonstrert og dokumentert ved at Ordensbygningen har vært i bruk for alle disse logene og leirene i alle de år de har vært i funksjon, bortsett fra da all virksomhet stanset under okkupasjonen.

I dag kan vi se tilbake på at ikke mindre enn seks Odd Fellow loger har utspring fra Loge Dag. Disse logene er Gregorius Dagssønn, Svennør, Agdesiden, Sølvvet, Terje Vigen og Grenmar. Det vitner om en loge med stor aktivitet, kreativitet og evne til ekspansjon.

Et jubileum med gave og hederspris

Feiringen av 75 årsjubiléet startet på dagen 29. mai med besøk på Eidanger kirkegård. Der ble det nedlagt krans på P. E. Hagens grav. Selv om det var mange som dro lasset, var P. E. Hagen den personen som ledet arbeidet fra visjon til handling og som personifiserte etableringsarbeidet. Dette er det bred enighet om. Brødrene møtte tallrikt frem ved denne historiske markeringen. OM Arne Kittilsen holdt en markert minnetale og foretok på vegne av brødrene og logen kransnedleggningen.

Etter kransnedleggelsen samlet deltakerne seg i Ordenhuset til en bevertning. Til denne tilstelningen var også ledelsen for Mental Helse i Porsgrunn invitert. I anledning sitt 75 årsjubiléum ville logen gi en gave til et verdig formål. Det er jo en god og utbredt skikk i Odd Fellow Ordenen at jubilarer selv gir gaver ved slike anledninger. Gaven på kr. 50 000,- ble

overrakt Mental Helse Porsgrunn for deres byggende arbeid i lokalmiljøet.

Jubileumstafellet samlet 84 brødre og søstre og med søstre fra Loge Urd som profesjonelle servitører. Blant talerne kunne Stor Sire Harald Thon fortelle humoristisk blant annet at bunken med korrespondanse mellom Storlogen og Loge Dag er meget stor og omfattende.

Hederspris

Loge Dag har en «Hederspris» som deles ut til en bror for fortjenester i eller gjennom god Odd Fellow gjerning utenfor Ordenen. Denne Hedersprisen henger meget høy i brødrenes anseelse og renommé. Det er en forutsetning at innsatsen skal være langt utover vanlige plikter som bror eller embedsmann. Prisen har vært delt ut kun tre ganger tidligere, noe som markerer

dens høye status. Ved dette jubileum var det naturlig for Kollegiet å finne frem til en bror som fortjente denne heder. Det var heller ikke noe vanskelig valg å komme frem til en omforenet beslutning. Overmester Arne Kittilsen redegjorde for bakgrunnen for tildelingen og valget av kandidat.

Deretter ba OM bror Thor Pedersen om å komme frem for å motta denne pris. Thor Pedersen mottok prisen til stående applaus. Stemningen talte for at tildelingen falt i meget god jord, og det var ikke mange tørre øyne i forsamlingen. Thor Pedersen fikk også med seg en blomstergruppe hjem til sin kone, Margit. De har begge lagt ned et bemerkelsesmessig arbeid både for Ordenen, Ordensbygningen og antallet dugnadstimer kan ikke telles.

Tekstgrunnlag: Runar Knudsen

Odd Fellow Ordenens Magasin

Å tilgi urett er utvilsomt en krevende og vanskelig prosess for de fleste av oss. Ingen kan forlange at vi skal tilgi. Tilgivelse er noe hver og en må hente opp fra sitt eget indre. Tilgivelse blir gjerne betraktet som en god handling som det er fint om man klarer å gjøre, men ikke så galt om man unnlater eller rett og slett ikke klarer. De som klarer å tilgi, blir som regel gjenstand for beundring, men hva med de som ikke er i stand til å hente ut den ressursen fra sitt indre?

En av de vanskeligste etiske problemstillingene som finnes er spørsmål omkring «tilgivelse». Innenfor vår orden står begreper som «Barmhjertighet» og «Den gylne leveregel» svært sentralt, mens begrepet «tilgivelse» knapt nok berøres. Typisk nok, vi er tross alt barn av vår vestlige kultur. Rettspleien har for eksempel lite rom for «å vende det annet kinn til», og rettspleien er jo selvsagt bare et speilbilde av våre og våre forgjengeres syn på hvordan vi ønsker at samfunnet skal være. Det synes for meg umulig å kreve av andre å utøve tilgivelse. Vi kan jo for eksempel prøve oss med en liten tilføyelse i Den Gylne Leveregel: «Gjør mot andre det du vil at andre skal gjøre mot deg selv om de har gjort deg og dine urett» og vi merker med en gang hvor enormt mye vanskeligere det vil bli å etterleve en slik regel enn i sin opprinnelige formen.

Fokus på egne holdninger

For sin egen utviklings del er det uten tvil verdifullt å tenke grundig i gjenom sitt eget forhold til «tilgivelse» gjerne stilt opp mot motsetningen «hevngjerrighet». Jeg er sikker på at

Willy Hauge

Tilgivelse

hvis man først har mot til å trekke dette temaet inn i den indre diskusjonen med overskriften «Hva slags menneske er jeg» som alle bør ta med seg selv fra tid til annen, er sjansen stor for at man kan komme ut av denne debatten som et bedre menneske.

Det er vel få som tar til motmele mot at hevngjerrighet er en del av veien mot bitterhet og ondskap, men likevel ser vi at hevngjerrigheten stikker frem sitt stygge hode, ofte som resultat av småtterier som man egentlig burde heve seg over. Hvor ofte er vel ikke poenget i «røverhistorier» nettopp det at vi klarte å ta hevn på

motparten etter en hendelse, og dermed kom seirende ut av striden. Det ironiske med disse historiene er at de som regel handler om hvordan vi klarte å påføre motparten skade eller ulempe uten at det gagnet oss selv.

En problemstilling med stor spennvidde

En for lengst avdød venn av meg, Per ble frastjålet lommeboken på et spisested. Det var få tilstede og liten tvil om identiteten til gjerningsmannen. Jeg kom til stede like etter hendelsen og spurte om han hadde kontaktet Po-

litiet. «Nei», sa han, jeg tenkte på det et øyeblikk, men så begynte jeg å synes synd på ham, han kan jo være kleptomani.

Vi vil jo umiddelbart trekke på smilbåndet og tenke «stakkars naive fyr» når vi hører en slik historie, men ved nærmere ettertanke er jo en slik impulsiv og nærmest «bibelsk» tilgivelse såpass sjelden vare at vi egentlig burde beundre den.

Det hører vel for øvrig med til historien at Per lot seg overtale og tok seg en tur på politikammeret dagen etter. Lommeboken kom til rette; funnet på gaten med papirer etc. intakt, men uten penger.

Problematikken blir straks vanskeligere når vi går inn på det hatet og den bitterheten som skapes av krig og undertrykkelse. Men også dagligdagse konflikter kan skape ondt blod mellom mennesker. Hvorfor velger noen å tilgi, mens andre sverger til hevn?

Når noen har skadet eller påført deg smerte, kan man reagere med sinne og hevntanker og ønske om at vedkommende straffes eller lider samme skjebne. Men man kan også velge å tilgi. Hvorfor velger noen den ene og noen den andre veien i en slik situasjon?

I vår vestlige kultur er tilgivelsen et sentralt element i den kristne kjærlighetsetikken. I Bergprekenen (Matt. 5) blir vi gang på gang og med mange eksempler oppfordret til å elske våre fiender. Praksis viser dessverre at dette fremdeles er en «mangelvare», både blant de som mener å ha et kristent livssyn og andre.

Mandela og Gandhi

Kontrastene blir iøynefallende mellom politikere som søker å vinne kort-siktige politiske gevinster med gjengjeldelsespolitikk og de store statsmenn som har vunnet respekt og langsiktige resultater gjennom tilgivelse.

Forsoningsprosessen i Sør-Afrika ble beundret av en hel verden. Men selv her legger vi merke til Nelson Mandelas sikkert bevisste ordvalg; «reconciliation» eller «forsoning» er et tydelig tegn på en forsiktig tilnærming til en meget vanskelig prosess. Han så nok begrepet «Tilgivelse» som en for høy terskel i den situasjonen, selv om det var det som egentlig måtte til når en undertrykt part skal forsones seg med den som undertrykker.

Mahatma Gandhi demonstrerte styrken i å bruke ikkevold som våpen. Dette valget var uten tvil et helt bevisst valg for å oppnå en langsiktig vir-

kning. Han sa selv i en av sine taler: «Dette er ikke basert på kunnskap, men på 60 års erfaring». Et annet kjent sitat fra Gandhi som demonstrerer dette er: «Jeg er ikke en visjonær, men betrakter meg som en praktisk idealist.»

Tilgivelse som terapi

Man kan spørre seg om det bør være et mål for oss alltid å tilgi hvis det er noen som gjør urett imot oss, og svaret er vel at generelt sett bør vi tilgidsom vi er i stand til det.

En styrke ved den ubetingete tilgivelsen ligger i at det ikke krever noe av den som har påført skade eller smerte. Dette kan nok umiddelbart virke noe rart, men logikken ligger i at den som har blitt påført smerte på den måten frigjør seg fra den som har påført smerten, samtidig som det kan føre til en positiv utvikling på den som har praktisert virksomhet som påfører andre skade.

Det er ikke noe verre enn å bli spist opp innenfra av bitterhet, nag og negative følelser. I et slikt perspektiv kan tilgivelsen motiveres ut fra egne hensyn og tanken på egen velferd. Men tilgivelsen er ikke mindre verdt av den grunn. Det er heller ikke utenkelig at en slik ubetinget tilgivelse kan være med på å påvirke hensynsløse personer, blottet for empati, til å endre seg i en positiv retning. Det paradoksale i dette er at man gjennom tilgivelse i enkelte tilfeller fratar synderen muligheten til renselse gjennom å gjøre bot for sine handlinger ved å akseptere straff.

Er det grenser for tilgivelse?

Man kan jo også stille spørsmålsteg ved om noen gjerninger er så grusomme at de rett å slett er utilgivelige, som for eksempel drap og mishandling av barn, tortur og folkemord. Dette er handlinger som mange plasserer i en slik kategori blant annet fordi de kan bli tolket som manglende respekt for dem som ble rammet av grusomhetene. Torturister og fangevoktere i undertrykkende regimer er ofte vanlige mennesker som lar seg forlede. Det er heller ikke uvanlig i grusomme kriminalsaker at vi hører om svakere personligheter som av ulike årsaker har latt seg forlede av sterkere ledertyper i miljøet sitt. De forsvarer seg ofte med at de bare utførte det som var forventet av dem. I slike tilfeller er det kanskje mulig å tilgi gjerningsmennene, selv om man ikke tilgir deres handlinger. Og legg merke til at det ikke betyr at vi skal glemme det som har skjedd.

Kan vi tilgi de som er forledet til å begå grusomheter, mens de bevisst grusomme skal utsettes for «rettfærdig» hevn? Av hvem og hvor skal grensene i så fall trekkes? Skal den angrende ha fordeler i tilgivelsesprosessen, eller «burde han ha tenkt på det før»? Er den ubetingete og grenseløse tilgivelsen noe vi overhode er i stand til å takle, rent psykologisk og følelsesmessig, eller er de fleste av oss dømt til å leve i et ubrytelig forhold til hevnen?

Livsvisdom fra et prøvet menneske

Dom Helder Camara har ført en heroisk og smertefull kamp for de undertrykte. Det er verd å lytte til hans ord.

Hvis du har tusen grunner til å leve, hvis du aldri kjenner deg alene, hvis du våkner med lyst til å synge, hvis alt taler til deg - fra steinene på stien til stjernene på himmelen, fra firfislen i gresset, til fiskene, havets herrer - hvis du forstår vindene og lytter til stillheten, da skal du beve av glede: For kjærligheten vandrer

ved din side, den er din følgesvenn, din bror. . .

Godta de overraskelser som ødelegger dine planer, tilintetgjør dine drømmer, som gir din dag, og kanskje hele ditt liv, en helt ny retning. Det er ikke tilfeldig! Gi Faderen frihet til selv å veve livsveven din. . .

Arbeidet som Stor Sekretær

Stor Sekretær Knut Borgen.

To år er gått siden jeg ble valgt og installert som Stor Sekretær, og det er nærliggende å se litt tilbake, og gjøre seg noen refleksjoner.

Fra å være et medlem av loge nr. 22 Thomas Wildey i Oslo, til å bli valgt som Stor Sekretær er et stort sprang. Å fungere som Stor Sekretær og samtidig være i fullt arbeid må være en utfordring for de fleste. Selv var jeg i den heldige situasjon at jeg ble førtidspensjonist samme året som jeg ble valgt til Stor Sekretær. I gjennomsnitt tilbringer jeg to dager pr. uke i Kanselliet, litt avhengig av arbeidsmengden, og forsøker å være der samtidig med søster Stor Sekretær.

En av mine oppgaver er å være sekretær for styrene i de medisinske fondene som Odd Fellow Ordenen forvalter. Det er svært lærerikt og interessant å være tilstede på møtet

hvor man diskuterer seg frem til hvem av søkerne som skal få tildelt midler dette året. På våre månedlige kollegiemøter, som alltid er heldagsmøter, får vi et godt bilde av hva som skjer i loger og leire rundt om i landet, og saker som kommer på agendaen kan mange ganger være vanskelige å ta stilling til. Alt fra konflikter til søknader om opprettelse av nye loger og foreninger, viser den store spennvidden Storlogens embedskollegium må ta stilling til. I tillegg dukker det ofte opp saker, hvor det sammen med Stor Sire må tas beslutninger på sparket.

Selv om medlemmene av Storlogens kollegium kan ha ulike oppfatninger av saker som er til behandling, er det aldri vanskelig å komme frem til enighet. Samarbeidet fungerer godt i kollegiet.

Alle brev og skriv som sendes ut fra Storlogen blir undertegnet av Stor Sire, sammen med Stor Sekretær. Jeg får dermed et godt overblikk over hva som rører seg i vår Orden. Dette gjør at oppgaven er svært interessant.

Ordenen har i denne to års-perioden også vært gjennom en omfattende omlegging på datasiden, hvor begge Stor Sekretærene var involvert. Dette har medført noen utfordringer for alle, både i kollegiet og for de ansatte i Kanselliet.

Innføringen av nytt Focusprogram for Sekretærer samme året som vi ble valgt medførte en del arbeid. Det å skulde lære opp nyvalgte sekretærer i loger og leire i dette programmet, samtidig som en selv skulle forsøke å sette seg inn i hva arbeidet som Stor Sekretær bestod av og i tillegg lære seg et nytt dataprogram, var en utfordring. Jeg vet at mange synes opplæringen er vel detaljert. Men vi skal huske på at alle valgte sekretærer i loger og leire ikke nødvendigvis er helt fortrolig med data. Det er fortsatt mange loger, trolig ca. 30-35%, som fremdeles ikke benytter Focus. Denne andelen vil falle i tiden som kommer, noe som helt sikkert også vil bidra til at flere brødre og søstre er villige til å påta seg oppgaver i egen loge, bl.a. som sekretær.

Det er derfor, etter min mening, en stor ulempe at nyvalgte medlemmer av Storlogen skal foreta opplæring av sekretærer i loger og leire samtidig som de selv skal sette seg inn i sine nye oppgaver.

Jeg mener derfor at valg av Storembdsmenn ikke bør skje samme året som loger og leire har sine valg på embedsmenn. I den forbindelse vil jeg nevne et spørsmål som har kommet opp: om bruk av PC for Sekretær og Skattmester. Må logen virkelig gå til innkjøp av 2 stk. PC'er?

Etter min mening bør det være mulig for sekretær og skattmester å benytte samme PC. Disse har som kjent kun tilgang til sine egne Focusprogrammer og det bør være mulig, forutsatt at avstanden mellom disse to ikke er for stor, å kunne dele bruken.

Av andre saker som jeg er litt stolt av at vi har fått gjennomført så langt i perioden, er spalten «Nytt fra Storlogen».

Det er mange søstre og brødre som har etterlyst informasjon fra Storlogen og lurt på hva de driver med «der inne»! Tilbakemeldinger tyder på at dette er nyttig og interessant informasjon for de aller fleste medlemmer av vår

Orden. Odd Fellow kalenderen er en ide vi har «stjålet» fra den svenske jurisdiksjonen. At vi valgte å la hele overskuddet gå til MS-fondet tror jeg var fornuftig. Ordenen har et behov for å øke kapitalen i dette fondet, slik at vi derved kan øke utdelingen av midler til medisinsk forskning. Det er som kjent avkastningen av fondets kapital som deles ut. Det første året ble det solgt ca. 3000 kalendere og vi håper og tror at dette også er mulig for kalenderen som blir laget for 2008.

Stor Sekretærene har også ansvaret for, på vegne av Stor Sire, å gjennomgå og godkjenne alle logenes Særlover eller endringer av disse.

For å lette arbeidet for logene har vi lagt inn en «mal» for hva en Særlov skal/bør inneholde. Denne ligger på vår hjemmeside under Adm. hjelp. Hit kommer man ved bruk av Bruker-ID og Passord.

Det som også gjør embedet som Stor Sekretær interessant, er å besøke loger rundt om i landet i forbindelse med veteranjuvel-tildelinger eller logejubileer. Det som alltid slår meg ved slike besøk er det engasjement og den store interesse for vår Orden som finnes blant brødre og søstre rundt om i vårt langstrakte land.

At medlemmer reiser mellom 25 og 50 mil og noen kanskje også lengre,

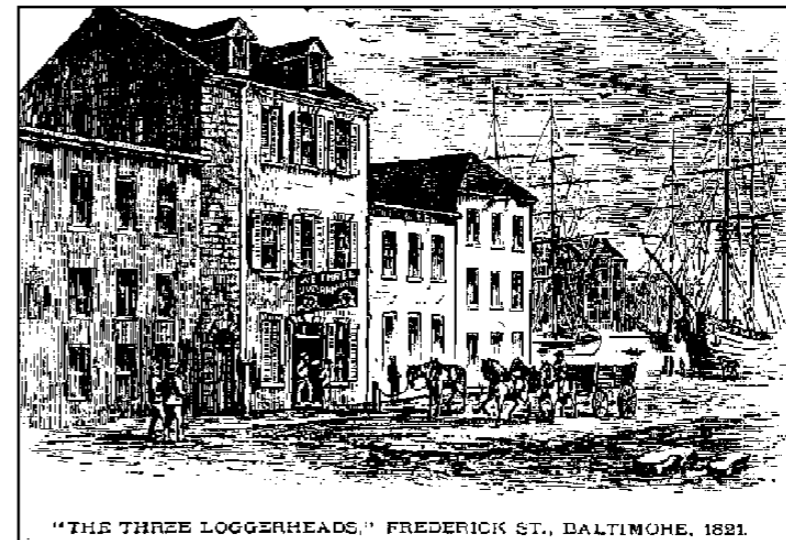
for å komme på logemøte, vitner om stor interesse. Noe å tenke over, for de av oss som bor i de mest sentrale stedene på Østlandet!

Det er derfor alltid givende og inspirerende å komme på besøk ved slike anledninger, selv om det går med mange kvelder og weekender.

Det nåværende kollegium har besluttet at vi skal forsøke å besøke alle enheter i løpet av denne valgperioden, noe som jeg registrer at logene setter pris på.

Jeg trives godt i embedet som Stor Sekretær og den mulighet dette gir meg til å være med å påvirke utviklingen av vår Orden, og setter stor pris på det gode samarbeidet som er i kollegiet, og med de ansatte i Kanselliet.

Knut Borgen

Pluribus Unum

Dette merkelige og megetsigende motto valgte Thomas Wildey for sin loge, Lodge Washington, 26. april 1819. Det er latin og betyr samhold eller enighet i mangfoldet. At det var en mangfoldig forsamling av Odd Fellows som etter hvert samlet seg i The Seven Star, Thomas Luptons vertshus, hvor den første Odd Fellow loge holdt til, er det ingen tvil om. Vi vet at det brygget opp til strid om hvem som skulle være logens leder

allerede etter mindre enn en måneds drift. Vi vet at misnøyen med at vertsholderen hadde rett til all skjenkingen var utbredt. Det var gjennom salget av bevertning at vertsholderne fikk sine inntekter. Og vi vet at lokalene egnede seg svært dårlig til å gjennomføre rituell virksomhet og ceremonier. Det rommet logene hadde til disposisjon, var gjerne utstyrt med fire bord, og der satte man opp fire embedsstoler og gjennomførte møtene så godt man kunne. Veggene var tynne og trekkfulle, så hva som skulle være hemmelig var det nesten umulig å meddele uten at andre hørte det. Indre og Ytre Dør var gjerne den samme, men Ytre Vakt på utsiden og Indre Vakt på innsiden. Denne type

Ordenslokaler kjenner vi igjen i beskrivelser fra Frimurerordenen, fra Druidordenen og en rekke andre ordener.

Ingen hadde vanligvis sine egne og egnede lokaler, men var henvist nettopp til vertshusene som i England hadde den flotte betegnelsen pub, som er en forkortelse for public house. Og det var jo nettopp et offentlig hus man trengte. Det var altså en broget forsamling med svært mange ulikheter som skulle samvirke. Og det de skulle samvirke om, var Ordenens grunnleggende lære, uttrykt gjennom budord og ritualer. Alle andre forskjeller, det som gjaldt politikk, religion eller forretningsvirksomhet var ikke-temaer.

Pluribus Unum er ikke noe originalt Odd Fellow motto. Det finnes faktisk oppe i den kjente kuppelen på Kongressbygningen i Washington. Bygningen ble reist omkring 1830 og maleriet ble malt enda senere. Men det er grunn til å tro at hele det amerikanske samfunn hadde samme utfordring som den Thomas Wildey merket på kroppen, nemlig å holde et farverikt mangfold sammen.

I vår pluralistiske tid med mangfold på alle områder, har vi samme utfordringen, nemlig å stå sammen om Ordenens sentrale budskap og å konstantere på nytt og på nytt at ord ikke er nok, men at det kreves handling.

khh

Korfestival i Stavanger!

Det er 15 år siden Odd Fellow Koret i Stavanger arrangerte korsangfestival sist, men 1.–3. juni slo vi til og hadde et flott arrangement i nydelig sommervær.

Det var med stor entusiasme vi gikk til oppgaven. Få av oss var med for 15 år siden, men i 1992 var Åse Marie Ottesen Idsøe en av ildsjelene, noe hun også var denne gangen. At hun ble syk og gikk bort i mai, ble et hardt slag for oss alle, men vi besluttet å gjennomføre festivalen i hennes ånd.

Det ble likevel ingen velkomstkommité på flyplass og jernbanestasjon som i 1992. Noen valgte å ankomme dagen før festivalåpningen. Det skapte problemer, for hotellet hadde ikke rom til alle. Men Harstadgutten tok det med godt humør. Å bli plassert på et annet hotell den første natten, gjorde ingenting, de påsto at servicen var så god at de våknet ferdig påkledde dagen etter.

Fredag 1. juni

Og fredag stilte den bunadskledde velkomstkommitéen på Clarion Hotel klokken 10.00. Vi forlangte navn, telefon- og romnummer av gjestene etter hvert som de ankom, og med seg fikk de en rød rose (kun én pr. rom. . .)

Klokken 19.00 åpnet Presidenten i Korsangforbundet, Sturle Grøsfjeld, festivalen, og vi fortsatte med en svært så lokal revy som heldigvis ble godt mottatt. Det ble også markert at Arne Bjelland, nyvalgt leder av Festi-

valkommitéen, fylte år denne dagen. Etter en enkel middag hadde flere kor innslag som viste stor kreativitet, noe som vakte begeistring og applaus. Spesielt kjekt var det at det forholdsvis nystiftede koret fra Drammen «hev seg ut på dypt vann. . .»

Lørdag 2. juni

For noen startet dagen med forbundsmøte rett etter en bedre frokost. Korene stilte med formann og sekretær. Etter vedtakene som ble gjort, vil vi se en lysere fremtid i møte, rent økonomisk, med tanke på fremtidige korsangfestivaler og reiseutgifter.

Ledsagerne kunne benytte formiddagen til en guidet busstur til bl. a. «Sverd i fjell» ved Hafrsfjord. Noen kor valgte å benytte formiddagen til øving mens andre valgte å synge på torget, noe som ble svært godt mottatt av lokalbefolkningen.

Klokken 12.00 var det øvelse i Konserthuset. John Sterken og Toril Bergslien dirigerte fellesnumrene med glans.

Vi må rette en stor takk til Per Einar Roaldsen, Ivar Thorsheim (Loge nr. 31 Erling Skjalgsson) og Alv Sve-la, Hjalmar Fardal (Loge nr. 5 Vesterlen) som hjalp til med henting/bringning av mer enn 100 beboere fra byens sykehjem til den store konserten i Bjergsted kl. 1500. De kunne i ettertid fortelle at det hadde vært en fornøyelse og en opplevelse de ikke ville vært foruten. De ble betalt med smil fra takknemlige eldre som satte pris på vakker korsang en forsommerdag. Jeg vil gjøre oppmerksom på at disse fire brødrene ikke er medlemmer i koret!

Forøvrig var det mange tilhørere, både utkommanderte og inviterte fa-

miliemedlemmer, venner, søstre og brødre.

Så langt vi har hørt, var det en positiv musikalsk opplevelse. At pressen uteble, tar vi intet ansvar for. De ble informert om arrangementet i god tid. Flere av deltagerne valgte å gå til/fra Konserthuset gjennom «Gamle Stavanger» selv om det var satt opp buss fra hotellet. Det ble nok en historisk og meget spesiell spasertur.

Kveldens bankett ble strålende ledet av Ordens Herold Elsa Bru. Det var hilsen fra Stor Sire Harald Thoen ved Stor Sekretær Tove Aalborg + diverse taler. Til slutt spilte et lokalt band, «Han far og de», opp til dans. Dette med dansemusikk var et diskusjonstema i planleggingsfasen de siste ukene, men resultatet var et velfyllt dansegulv så lenge bandet spilte – og vel så det. . .

Søndag 3. juni

Etter en velsmakende frokost, utsjekking og mange avskjedsscener, åpnet vi dørene til vårt vakre logebygg i Tjodolfsgaten. Klokken 1200 fortalte DDS Trygve Hjelte morsomt og informativt om dugnaden som 20 år tidligere skapte den flotte bygningen vi har i dag. Det ble servert kaffe og te-brød i festsalen, og for oss var det en stor glede at så mange hadde avsatt tid til dette besøket før hjemreisen.

Vi hadde en fantastisk helg der vi møtte «gamle» og nye brødre og søstre. Nå gleder vi oss til neste korsangfestival i Harstad.

Vi oppfordrer alle logene om å gå sammen: Start nye kor, for «Me har det så kjekt!» Vi var 245 sangere og 83 ledsagere i Stavanger. La oss bli flere i Harstad i 2010! Tekst: Solbjørg Bjelland

Odd Fellow Ordenen og Gudsforståelsen

Ordenens formålsparagraf er ganske pregnant og gir klare impulser til å fordype seg i Gudsforståelsen. Formålsparagrafen er inn tatt innledningsvis i «Lov om loger» og lyder: **«Å utbre vennskapets, kjærlighetens og sannhetens grunnprinsipper blant menneskene, og undervise dem i kjærlighet til Gud og deres neste, og lære dem at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling for at hver enkelt etter evne kan bidra til menneskenes forbedring og fullkommengjørelse er Odd Fellow Ordenens formål».**

I Et begrep i utvikling og bevegelse

Gudsbegrepet og forståelsen av Gud har alltid vært i bevegelse. Enhver tid og enhver filosofisk og teologiske retning har hatt sin egen forståelse av det man rent faglig kaller for metafysikken.

Det ligger i sakens natur at når man tillegger Gud å ha skapt verden, vil forståelse av verden og universet påvirke forståelsen av Gud.

• I antikken så man på universet som en stor krystallbolle med flere lag. Den syvende himmel er et begrep som stammer fra denne antikke forståelse.

• Isaac Newtons (1642-1727) så på universet som et gigantisk maskineri drevet etter faste lover.

• Dagens univers som forstås på bakgrunn av relativitet, kvantefysikk, antimaterie, gir ganske nye impulser til forståelsen av kreftene bak universets

frembringelse og opprettholdelse.

Gudsbegrepet er aldri noe endelig, men er svaret på menneskets erkjennelsesprosesser slik disse arter seg til enhver tid.

Mens man tidligere hadde lett for å menneskeliggjøre Gud – gjøre Gud antropomorf - i den forstand at han var begripelig for mennesker, tyr alle seriøse retninger som beskjefter seg med gudsbegrepet i dag til formuleringer av typen «Gott ist der ganz Andere», en formulering som ofte tillegges den sveitsiske teologen Karl Barth (1886-1968). Den amerikanske teologen Paul Tillich (1886-1965) formulerer seg i samme retning, nemlig at Gud er «your ultimate concern». Det formuleres en vrimmel av tanker om nettopp den Gud som vi ikke kan forstå. Allerede på 1600-tallet ser vi dette i formuleringen til filosofen og matematikeren Blaise Pascal (1623-1662) når han sier at «troen har en forstand som forstanden ikke forstår.»

Vi vakler her mellom en forståelse av at «mennesket er skapt i Guds bilde» og menneskets behov for «å skape Gud i sitt bilde.

Det har alltid vært menneskets ønske å forstå. Metodene har vært mange.

I dag sier man gjerne at det er vanskelig å beskrive det ubeskrivelige. I denne tankerekken følger at religionene forklarer Gud ved hjelp av bilder – metaforer. Metaforene er ikke sanne i absolutt forstand, men bærer bud om en sannhet eller en del av sannheten.

I vår tid er Gudsbegrepet under heftig drøftelse, og ofte med positivt fortegn.

I avansert vitenskap, både humaniora og naturvitenskap, synes det gammelateistiske standpunkt å være ganske forlatt. Dette skjer ikke minst fordi dette standpunkt ofte var paret med en viss politisk ladning som i dag virker meningsløst rasjonalistisk. Gammelateismen fremsto nærmest som en tro på rasjonaliteten. Men den blir da også lett avslørt som kjettersk, idet kjetteri defineres som «å tro for mye på for lite».

Den nye og større åpenhet betyr ikke uten videre at man tilslutter seg de mer dogmatisk orienterte kretser. Åpenheten munner heller ut i en undring over alt man ikke forstår, et per-

spektiv som man også meget vel kjenner igjen innen de monoteistiske religioner. Denne utvikling mot en fornyet undrings-, kunnskaps- og erkjennelsesmessig ydmykhet, skjer blant annet i kjølvannet av positivismens sammenbrudd. Positivismen bygget på en utviklingsoptimisme som mente at med tiden ville vi forstå alt. Denne positivismen er forlatt i nesten alle vitenskapsgrener. Positivismens utviklingsoptimisme bygget på en for snever virkelighetsforståelse. Virkeligheten viste seg å være større enn det man hadde trodd og ant.

Et nytt trekk er også at de store monoteistiske religioner har vist vilje til å enes om at de tilber samme Gud, selv om han – eller hun - har mange navn. At Gud har mange navn, finner vi hyppig i skriftene til de tre store monoteistiske religioner. Ikke minst har feminismen sett at Gud omtales i kvinnelige bilder langt oftere enn det menn har vært i stand til å se. På den annen side har disse feministiske metaforene vært til stede i skriftene fra første stund. De er bare ikke lagt merke til eller blitt vektlagt.

II Odd Fellow Ordenens bruk av Gudsbegrepet

Odd Fellow Ordenen vokste frem i England på 1700-tallet. I den tid var det en rekke religiøse og politiske strømninger som skapte stor splid. Dette tok Ordenen inn over seg i den form at den ikke ville ha noen debatt om religiøse eller politiske stridstemaer i sin møtevirksomhet. I formuleringen «eller annet her upassende emne» ligger det også en tolkning om at andre emner enn de politiske og sekteriske stridsemner er uønsket. Men det kan neppe forstås slik at ethvert stridsemne er forbudt. Det man eventuelt skal ha debatter om innad i Ordenen, må være av sentral og ikke perifer betydning. Religiøse og politiske skillelinjer er perifere stridstemaer i Ordenssammenheng.

I alle lukkede ordener har det vært et mål å bevare den indre fred og fordragelighet slik at man kan konsentrere kreftene om det essensielle.

Så også i Odd Fellow Ordenen.

På den annen side tok Ordenen et klart praktisk standpunkt i sosialpolitikken da den som et sentral element i sin virksomhet hadde den gjensidige hjelp og altruisme som bærende idéer og praksis. Gjensidig hjelp og altruisme er bærende og sentrale idéer i vår Orden.

Dette kan tolkes slik at Ordenen gjerne drøfter og utvikler tanker som er sentrale for Ordenens egenforståelse, og er med på å løse praktiske utfordringer i samfunnet i tråd med sine bærende idéer. Men Ordenen holder seg borte fra debatt i spørsmål som ikke står sentralt i Ordenens virksomhet.

På denne måten kan Ordenen samle alle mennesker «av god vilje» på et bredt grunnlag for å arbeide i det godes tjeneste.

Denne konsentrasjonen om de samtlende idéer og ønske om fravær av konfliktskapende stoff, finner vi også igjen i Ordenens pedagogiske verktøy.

Ordenens bruk av passord, sinnbilder og tegn hvis tolkning aldri kan henvises til en enkel fasit, men stadig holder Ordensmedlemmer våkne for mulige nye aspekter, gir også en pekepinn om at mer teoretiske drøftelser i mer akademisk forstand ikke står sentralt i Ordenens virkelighetsforståelse.

III Nominelle og funksjonelle begreper

I spørsmålet om å uttrykke en religiøs tro, tok Ordenen meget tidlig i bruk et funksjonelt gudsbegrep i motsetning til et nominelt. Det funksjonelle gudsbegrep uttrykkes ved hva det høyeste vesen gjør, og ikke hva det heter. Dette var ikke noe nytt i datiden. Formuleringen «et (det) høyeste vesen som alle tings skaper og opprettholder» er svært i pakt med opplysningstidens formulering avgudsbegrepet.

Men her skal vi merke oss en nyanse. Ordenens formulering av gudsbegrepet er mer aktivt og omfattende enn den vi finner i første artikkel i Den Apostoliske Trosbekjennelse hvor det heter at:

«Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.»

Nå er Apostolicum fra omkring år 100 etter Kristus. Da diskuterte teologene om at Gud muligens var skaperen, men ikke nødvendigvis opprettholderen. Spørsmålet om Gud også opprettholdt sitt skaperverk var ennå ikke særlig aktuelt. Debatten om hvorvidt Gud opprettholder sitt skaperverk eller ikke, kom 1500 år senere.

Ordenens formuleringer inneholder i tillegg til skaperakten, at det høyeste vesen også opprettholder sitt skaperverk. Det har vært et stadig tilbakevendende stridstema om hvorvidt Skaperen også opprettholder sitt skaperverk, eller har overgitt det til naturlovene eller til undergangskreftene.

Odd Fellow Ordenen har valgt den formulering som var vanligst blant kristne den gang, nemlig at Skaperen også er Opprettholderen. Ved valg av et funksjonelt gudsbegrep tar faktisk Ordenen standpunkt i denne debatten. Men dette standpunktet falt også sammen med hva den kompakte majoritet mente om saken. Man kunne være fristet til å si at Odd Fellow Ordenen har fulgt det eldgamle fortolkningsprinsipp om at «Vox Populi, vox Dei.», hvilket betyr at «folkets røst er Guds røst.»

Både jødedom og islam bruker i hovedsak nominelle Gudsbegreper. Allah og Jahve er i sine religiøse og konfesjonelle rammer selvforklarende størrelser.

De funksjonelle gudsbegreper er i hovedsak å finne på kristen mark og blant filosofer som forsøker å forklare skapelsen i sin metafysikk.

IV Grunnlaget for det altomfattende søskenskap

Odd Fellow Ordenens begrunnelse for å ta et trosstandpunkt, knytter seg til Ordenens klare ønske om å understreke at alle mennesker er like, søsken og etisk forpliktet i forhold til hverandre. Det var på ingen måte en selvfølge ved inngangen til opplysningstiden, heller ikke i USA i 1819, og helt klart heller ikke i verden i år 2007.

Neppe har noen slått det mer pregnant fast enn Friedrich Schiller (1759-1805) i sin ode «An die Freude» hvor

det heter: «Alle Menschen werden Brüder. . .». Budskapet er triumferende brakt ut til alle gjennom Ludvig van Beethovens symfoni nr 9 som nå også står sentralt i EU.

Tanken om det altomfattende søskenfelleskap ligger implisitt i alle våre grader.

Når alle mennesker er søsken, må de ha en felles far, eller et felles opphav for å si det litt mindre biologisk og kjønnsespesifikt.

Hvis man betoner trosstandpunktet slik, er det også sentralt at man søker den trosforståelse som er minst mulig marginal og marginaliserende. Det er den brede majoritet av monoteister som kan finne sin plass i Odd Fellow Ordenen. Deres plattform er det felles trosinnhold for de store religioner.

Tankene om menneskeverdet og indirekte om alle mennesker som søsken, er kommet til uttrykk i dokumenter fra Den amerikanske uavhengighetserklæring (1776), Den franske revolusjon (1789) og senest i FN's menneskerettighetserklæring (1948).

V Ordenens reaktive posisjon i trosspørsmål

Det øyeblikk Ordenen hengir seg til formuleringer som kan tolkes som et mer spesifikt eller avgrenset gudsbegrep enn det som ligger i de gamle formuleringer, vil man lett bidra til en innsnevring av den plattform som Ordenen har stått på i mer enn 200 år.

Det er innlysende at Ordenens medlemmer deltar i drøftelser om Gudsforståelsen i sine ulike troskongregasjoner. Det har de alltid gjort. Blant bevisste og søkende mennesker ville det være påfallende om ikke de metafysiske spørsmål skulle komme opp i en rekke sammenhenger. Det er heller grunn til å anta at Odd Fellow Ordenens medlemmer ikke vil være noe unntak i så måte, men heller det motsatte.

Men denne drøftelsen må finne sted utenfor Ordenens ramme. Det er i kongregasjonene, de filosofiske og teologiske miljøer og i de offentlige ordskiftene at diskurser om og utvikling av gudsbegrepet vil finne sted.

Men Ordenen som sådan må ha et reaktivt posisjon for nettopp å holde den universelle søskenskare sammen i det troens minste multiplum som er Odd Fellow Ordenens kjennetegn.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Den gylne levereregul

Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal dere også gjøre mot dem.

Hvis man skulle lete etter én etisk formel som går igjen over alt hvor mennesker har reflektert over sin adferd, er den gylne levereregul antakeligvis det nærmeste man kommer. Den har en almengyldighet som er besnærende og en logikk som er selvinnlysende. Ordene kan variere. Den kan uttrykkes i positiv og negativ form; Alt hva du vil... eller Alt hva du ikke vil..

Men innholdet er det samme. Den viser til et samspill og en gjensidighet mellom mennesker.

Hos den eldste av de monoteistiske religioner, jødedommen, finner vi i Talmud følgende:

«Gjør ikke mot et menneske noe du selv finner avskyelig. Dette er hele loven; alt det øvrige er fortolkninger.»

Her faller Arnulf Øverlands strofe inn som en naturlig kommentar: Du skal ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer deg selv. Dette kalles på empati hos oss, evnen til å sette seg inn i andres situasjon.

Den greske filosofen Platon(427-347 f. Kr.) uttrykt seg slik:

«Så sant jeg er tilregnelig, skal jeg handle mot andre som jeg vil at andre skal handle mot meg.»

Platon synes å mene at et menneske som ikke følger denne selvinnlysende regel, må ansees som utilregnelig. Det er altså meningsfullt å følge den gylne regel. Eller sagt på en annen måte; den tjener seg selv best som tjener andre.

Hinduismen er et stort religionssystem med flere tusen års historie bak seg. Den er mest utbredt på det indiske subkontinent og har preget folkene der. I brahmanismens Mahabharata 5,1517 finner man denne formulering:

«Dette er pliktens sum: Gjør ikke mot andre det som ville volde deg smerte hvis det ble gjort mot deg.» Her trer smerteaspektet frem og tanken som munner ut i formuleringer som «Ærefrykt for livet».

Den gylne regel kan vanskelig tenkes å ta form hos et menneske uten samtidig å forutsette respekt for andre.

Buddhismen er en av Østens store religioner, stiftet av den indiske prins Sidhattha Gotama omkring 500 år f. Kr. Fra formuleringene i Tripitaka finner man følgende:

«Slik man formaner andre, bør man selv leve.»

Her understrekes forbildetanken. Det er åpenbart at ord ikke er nok hvis de ikke følges av handling. Det er det etiske liv som er krevende, ikke å tale etisk.

Kristendommen har en rekke formuleringer, ikke minst i Bergprekenen, som inneholder tilrettevisninger lik den gylne levereregul. Vanligvis er det formuleringen fra Matteusevangeliet 7,12 som brukes. Men omtrent det samme utsagn finnes også i Lukesevangeliet 6,31.

«Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal dere også gjøre mot dem.»

Formuleringen Alt hva dere vil. . . viser til at det ikke bare er på enkeltområdet – og kanskje de letteste – at man skal følge regelen. Den formuleres ganske alment og omfattende.

Islam ble stiftet av Muhammed på 600-tallet etter Kr. Islam er en utpreget lov- og livsreligion som pålegger sine troende å følge de hellige skrifter.

I Hadithlitteraturen heter det:

«Ingen av dere er troende før han ønsker for sin bror det han ønsker for seg selv.»

Her er den gylne regel faktisk et kriterium for å kunne kalles troende. Det må kunne sies å være et ganske sterkt krav til de muslimske troende.

Etter hvert som Kirkens makt avtok, ble flere filosofer opptatt av mo-

ralfilosofi på et mer generelt grunnlag. Den tyske filosof Immanuel Kant (1724-1804) var en av dem som formulerte moralfilosofiske lover. Han sier blant annet:

«Jeg skal aldri gå fram annerledes enn slik at jeg mener regelen jeg handler etter, kan gjelde som en allmenn lov.»

Her heves den gylne regel til noe universelt, noe som ikke bygger på de varme følelser eller de gode intensjoner. Her dreier det seg om å følge den eneste etikk som har almen gyldighet.

I den humanistiske tradisjon som vokste frem etter opplysningstiden, søkte man etter etiske imperativer som ikke hadde sin rot i religiøs tenkning, men baserte seg på almenmenneskelig etikk. I denne tradisjon har den gylne regel blitt karakterisert som gjensidighetsprinsippet, og ofte gitt en såkalt negativ formulering.

«Gjør ikke mot andre det du ikke vil at andre skal gjøre mot deg.»

Det kan være spennende å drøfte hvilke ulike konsekvenser den negative og positive formulering kan føre med seg i praktisk livsførsel.

For den som måtte se på den gylne regel med en viss overbærenhet og som et uttrykk for litt sentimental snilksomhet, skulle disse sitatene med all mulig tydelighet vise at vi her har å gjøre med en avgjørende formulering for menneskers liv. Hadde verden levd etter disse formler, ville den sett anderledes og bedre ut.

khh

Børn

Mit hjerte elsker alle de umuligste børn, de som ingen holder af og ingen kan forstå. Lyvebørn og stjælebørn og løftebryderbørn, de børn som alle voksne folk er meget vrede på.

Mit hjerte ynder ikke disse pyntehavebørn, der står i bed og intet ved om synd og bittert savn. De børn som voksne holder af og klipper pænt i form, og som med ren samvittighed tør nævne Gud ved navn.

Tove Ditlevsen

Begreper og forkortelser

Når man kommer inn i en orden som vår, vil man møte bruk av ord og begreper som man kanskje ikke har vært i kontakt med før.

Når man kommer til en **Innvielse** og skal **resiperes**, omtales som **resipiend**. Innvielse skrives med stor I. Det samme gjør alle navn på våre grader i loger og leire. Resipiend betyr den som mottas. Ordenen har et eget **Nummerert Sirkulære** nr. 39 hvor skrivemåten på de fleste av våre ord og begreper er fastsatt. Ordenens skrivemåte avviker noe fra vanlig ortografi. Derfor må man lære seg Ordenens spesielle måte å håndtere slike ord og begreper på.

«De Tre Kjedeledd» legger vinn på å bruke alle begreper korrekt og i samsvar med **Num. Sirk.** 39. Men dessverre sniker det seg også her inn feil og ukorrekt bruk. Alle som arbeider med Ordensrelaterte ord og uttrykk bør skaffe seg tilgang til Num. Sirk 39 og konferere med dette. Man kan ikke være litt korrekt. Enten er man korrekt eller ukorrekt.

Embedstitler

Embedstitler skrives alltid med stor forbokstav, og de har alle en forkortelse; eksempelvis **Overmester** og **OM**. Ordenen har også valgt å bruke ordformen **embede** i stedet for den mer vanlige skrivemåten embede. Derfor heter det **embedskollegium** og **embedstittel**.

Når en embedsmann er ferdig med sin funksjonstid, får vedkommende betegnelsen **Eks** foran sin tidligere embedstittel. Har man eksempelvis vært Sekretær, blir man **Eks Sekretær**.

Eks samsvarer med det engelske **Past** som i engelsktalende land brukes på samme måte som vi bruker Eks Overmester heter på engelsk **Nobel Grand**. En Eks Overmester heter da på engelsk **Past Nobel Grand**.

Eks skal stå alene og med ett ordmelomrom før den tidligere embedstittel kommer. Det skal ikke brukes punktum etter Eks.

Både begrepet Eks og Past har sin parallell i begrepet **emeritus** som ofte brukes i forkortelsen **em** av sivile embedsmenn som er gått ut av tjeneste. Et eksempel er **professor em**. Emeritus kommer fra latin og betyr «uttjent» eller «ferdig med tjenesten». Tanken er at selv om man er ute av tjenesten med dens rettigheter og plikter, opprettholder man kompetansen og verdigheten.

Man skal alltid bruke den tittel som rangerer høyest. Hvis man eksempelvis er valgt som **Undermester**, og ikke går videre, vil man ha tittelen som **Eks UM** så lenge man lever. Skulle man etter det-

te bli valgt til OM, faller bruken av Eks UM bort.

For Eks OM som velges til Storrepresentant, skal tittelen **Eks Storrepresentant** brukes når vedkommende fratrer embedet. Får en Eks Storrepresentant et annet aktivt embede, er det den aktive embedstittel som skal brukes.

Ordensrelaterte egennavn

Vi skjeller i grammatikken mellom egennavn og fellesnavn. I grammatikken lærer vi at ordet **dør** er et fellesnavn. Men i Ordenen skriver vi **Indre Dør** og **Ytre Dør** og oppfatter dem som egennavn som skal skrives med stor forbokstav. Stor forbokstav i Ordensrelaterte egennavn brukes konsekvent.

Odd Fellow Ordenen har også holdt fast på skrivemåten **loge**, og bruker denne konsekvent i alle sammenhenger, selv om ordet forekommer i flere ortografiske varianter. En del andre ordener bruker det mer dagligdags **losje**. I vår tid har skrivemåten losje flere bruksområder som ikke har med ordensvirksomhet å gjøre. Dette gjør at skrivemåten loge mer presist enn tidligere beskriver at ordet brukes i en ordensmessig sammenheng.

Odd Fellow Ordenen skrives i tre ord med store forbokstaver uten noen tegnsetning imellom dem. **Odd Fellow** er en person som er medlem av Odd Fellow Ordenen. Odd Fellow bør ikke brukes som forkortelse for Odd Fellow Ordenen hverken skriftlig eller muntlig.

Når det skal legges til et forklarende ledd til Odd Fellow, eksempelvis loge, skal det skrives **Odd Fellow loge**. Andre slike eksempler er Odd Fellow bror, Odd Fellow leir og Odd Fellow Biblioteket.

Aktuelle begreper og deres forkortelser:

- Storrepresentant Storrepr.
- Eks Storrepresentant Eks Storrepr.
- Fungerende Eks Overmester fung. Eks OM
- Eks Overmester Eks OM

- Overmester OM
- Undermester UM
- Sekretær Sekr.
- Skattmester Skattm. eller Skm.
- Kasserer Kass.
- Ceremonimester CM
- Kapellan Kap.
- Inspektør Insp.
- Indre Vakt IV
- Ytre Vakt YV
- Organist Org.
- OM høyre assistent OM H ass./HA (tilsvarende for VA)

- UM venstre assistent UM v ass./VA (tilsvarende for HA)

- Arkivar Ark.
- Inspektørs assistent Insp. ass.
- Musikkansvarlig Mus. ansv.
- Embedsmann embm.
- Fører Fø.
- Samfundets eldste SE
- Presiderende embedsmann PE
- Lysansvarlig Lysansv.
- Indre Dør ID
- Ytre Dør YD
- Resipiend res.
- Veteranjuvel Ve.Ju.
- Embedsmannsinstallasjon EI
- Instituering INST
- Distriktsråd DR
- Rebekkadistriktsråd RDR
- Nummererte Sirkulærer Num. Sirk

i Den Norske Storloge

- Stor Sire SS
- Eks Stor Sire Eks SS
- Eks Rådsresident Eks RP
- Deputert Stor Sire Dep. SS
- Stor Sekretær Stor Sekr.
- Stor Skattmester Stor Skattm./Skm.
- Distrikts Stor Sire DSS
- Stor Marsjall Stor Ma.
- Stor Kapellan Stor Kap.
- Stor Vakt Stor Va.
- Stor Arkivar Stor Ark.
- Ordenens Herold Ord. He.
- Ordenens Arkitekt Ord. Arkit.
- Den Uavhengige Norske Storloge forkortes ikke
- Den Norske Storloge forkortes ikke
- Storlogen

Nye artikler fra Odd Fellow Utstyr:

Sort Slips

i silke m/kjedeledd

Art. nr. 1026
Pris kr. 350,-

Hvit Sløyfe

m/pyntelommetørkle

Art. nr. 1027
Pris kr. 100,-

Bestillingsliste for Odd Fellow Utstyr:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100, tillegges et gebyr på kr 30,-. Porto tillegges.

Art nr	Betegnelse	Antall	Pris
0176	Båtflagg/gjesteflagg		kr 90,-
0177	Båtvimpel		kr 90,-
1002	Regalieveske i skinn for søstre og brødre		kr 572,-
1026	Sort slips i silke m/kjedeledd		kr 350,-
1027	Hvit sløyfe m/pyntelommetørkle		kr 100,-
1028	Slips, silke, grått m/kjedeledd, til privat bruk		kr 220,-
1029	Slips, burgunder m/ kjedeledd, til privat bruk		kr 85,-
1030	Slipslenke m/gull kjedeledd		kr 786,-
1031	Sort slips med hvite kjedeledd til logebruk		kr 110,-
1032	Mansjettknapper forgyllt m/hvit emalje (tre kjedeledd)		kr 590,-
1033	Skjorteknapper for livkjole, forgyllt m/hvit emalje (tre kjedeledd)		kr 575,-
1035	Jakkemerke i gull, liten størrelse		kr 320,-
1036	Forgyllt jakkemerke, stor størrelse		kr 130,-
1037	Sort skinnbelte, tre kjedeledd på spennen		kr 409,-
1038	Slipsnål, forgyllt, tre kjedeledd		kr 170,-
1039	Slipsnål, hvit emalje, tre kjedeledd		kr 325,-
1040	Anheng gull m/double kjede OBS! Ny type		kr 610,-
1041	Rebekkafigur		kr 340,-
1042	Tresokkel til Rebekkafigur		kr 50,-
1043	Lyssokkel til Rebekkafigur		kr 162,-
1051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål:		kr 1 680,-
1052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål:		kr 1 215,-
For ringer er det ca 4 ukers leveringstid			
1061	Hansker skinn hvite, størrelse 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str		kr 180,-
1062	Vanter, crêpe hvite, one size		kr 72,-
1065	Julekort m/konv. pk á 15 stk (faktureres uten eksp. gebyr)		kr 88,-
1066	Livkjoleskjorte, (str		kr 520,-
1067	Hvit skjorte, (str		kr 280,-
For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid			
1068	Paraply Herre sort m/kjedeledd		kr 100,-
1069	Paraply Dame sort m/kjedeledd		kr 100,-
1070	Silkeskerf dame m/kjedeledd, 90 x 90 cm		kr 280,-
1071	Oval hvit bildecal, min. antall 10 stk		kr 10,-
1072	Oval hvit decal til bruk på innsiden av bilruter etc, min. antall 10 stk ...		kr 10,-
1073	Decal i gull til bruk på vesker, almanakker etc, min. antall 5 stk		kr 20,-
1074	Kalosjer for herrer, Moccasin, (S . . .) (L . . .)(L . . .) (XL . . .)		kr 286,-
1075	Kalosjer for herrer, Commuter, (S . . .) (L . . .)(L . . .) (XL . . .)		kr 286,-
Begge typer leveres i størrelsene Medium (8 1/2-10) og Large (9 1/2 - 11)			
1078	Refleksvest til bruk i bil str L/XL		kr 65,-
1079	Trenings-/sykkelvest str L/XL		kr 65,-

Navn: Odd Fellow Utstyr
 Postadresse: Stortingsgaten 28
 0161 OSLO
 Postnr/sted: Tlf.: 22 83 92 50
 Telefon dagtid: Fax: 22 83 81 88
 E-post: of.utstyr@oddfellow.no

Odd Fellow Torget

Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser, endrede persondata etc:
torill.solli@oddfellow.no

ADVOKATER

Advokatfirmaet
Vestheim & Co AS
Kontakt:
Tom-Erik Vestheim
Tlf.: 51 42 05 40
Mob.: 935 39 135

ADVOKATER

Advokatene
Aspeflaten, Løitegård
& Frønstrup
Kontakt:
Lars Aspeflaten
Tlf.: 35 55 41 70
3901 PORSGRUNN

ADVOKATER

Advokat
Bengt A Pedersen
Kontakt:
Bengt A Pedersen
Tlf.: 900 20 090
77 60 51 05
9008 TROMSØ

ARKITEKTER

Arkitekt MNAL
Atle Ustad
Kontakt:
Atle Ustad
Tlf.: 23 20 55 00
0360 OSLO

ARKITEKTER

Birger Bjørnstad
Arkitektfirma
Kontakt:
Birger Bjørnstad
Tlf.: 33 46 93 12
3229 SANDEFJORD

DAMEKLÆR

Zig Zag
Kontakt:
Reidun Persson
Tlf.: 22 43 06 90
0157 OSLO

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

DAME/HERREKLÆR

Hauge & Co AS
Kontakt:
Per Hauge
Tlf.: 51 89 59 89
4006 STAVANGER

DAME/HERREKLÆR

Petersons kläder –
dresser/kjole/hvitt
Kontakt:
Olle Peterson
Tlf.: 0046 52 61 05 58
45221 STRØMSTAD

DAME/HERREKLÆR

Sjuls Design-Kort
og Galla for damer
www.sjuls.com
Kontakt:
Anja Sjuls
Tlf.: 416 97 823
3116 TØNSBERG

ARKIVMATERIELL

Arkivprodukter a/s
www.arkivprodukter.no
Kontakt:
Vidar Kringsjaa
Tlf.: 62 52 13 51
2319 HAMAR

AVFETTING

OK Kjemi Drammen AS
Kontakt:
Sven Karlsen
Tlf.: 32 80 10 70
3003 DRAMMEN

BANK•FINANS

Haugesund
Sparebank
Kontakt:
Odd Tofte
Tlf.: 52 70 50 00
5527 HAUGESUND

BEGRAVELSESBYRÅ

Odd Abbedissen
Begravelsesbyrå
Kontakt:
Odd Abbedissen
Tlf.: 55 15 40 90
5147 FYLLINGSDALEN

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

DAME/HERREKLÆR

T. S. Adolfsen AS –
Klær for mannfolk
Kontakt:
Tor S Adolfsen
Tlf.: 51 67 40 80
4306 SANDNES

DAME/HERREKLÆR

VIC – Hamar
Kontakt:
John Øveraas
Tlf.: 62 52 38 63
2317 HAMAR

DATA - IT

Diode
Kontakt:
Emil Rakoczy
Tlf.: 915 68 673
9285 TROMSØ

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

EIENDOMSMEGLING

Saga Eiendoms-
selskap AS
Kontakt:
Johanna Skarpenes
Tlf.: 51 55 85 39
4042 HAFRSFJORD

BILGUMMI

Western
Bilgummi AS
Kontakt:
Kjell Western
Tlf.: 32 22 74 00
3400 LIER

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

BILGUMMI

Vianor a/s
Bjørn Finjord
Kontakt:
Alf Bjørn Finjord
Tlf.: 77 07 97 70
9498 HARSTAD

BILSALG

Nymo Bil AS
Kontakt:
Kjell Nymo
Tlf.: 75 50 79 00
8041 BODØ

BILVERKSTED

Automobil 2000
Kr. sand AS
Kontakt:
Hermann Olsen
Tlf.: 38 01 69 00
4626 KRISTIANSAND S

**ELEKTRO/AUTO-
MASJON**

EAS-Automation AS
www.eas.no
Kontakt:
Thorodd Skontorp
Tlf.: 33 35 72 04
3166 TOLVSRØD

FERIE OG FRITID

Feriehus i El Gouna
– ved Hurgada
Kontakt:
Trond Skaufel
Tlf.: 913 35 760
1394 NESBRU

FERIE OG FRITID

Feriehus ved fransk
Riviera til leie
(Nice/Cannes)
Kontakt:
Einar Åstorp
Tlf.: 913 33 503
22 43 09 49
0264 OSLO

FERIE OG FRITID

Feriehus i Spania –
ved Torrevieja –
rimelig til leie
mor-hede@online.no
Kontakt:
Morten Hedenstrøm
Tlf.: 64 95 79 36
Mob.: 906 92 327
1555 SON

FERIE OG FRITID

Ny leilighet med
Middelhavsutsikt og
basseng i Nice
til leie
Kontakt:
Egil Aass
Tlf.: 92 46 71 37
0280 OSLO

BLOMSTER

Operablomsten
Kontakt:
Bjørn og Berit
Grøtlien
Tlf.: 22 42 10 90
0181 OSLO

BLOMSTER

Orchidée Blomster
blomsterdekoratør-
mester
Kontakt:
Kathe Gro Aas
Tlf.: 22 20 77 27
0178 OSLO

BLOMSTER

Os Blomsterservice
Kontakt:
Anders Opskar
Tlf.: 56 30 15 90
5201 OS

BOKHANDEL

Stjørdal
Bokhandel A/S
[stjordal.bokhan-
del@start.no](mailto:stjordal.bokhandel@start.no)
Kontakt:
Svein Erik Scheffe
Tlf.: 74 82 43 85
7501 STJØRDAL

BRANNSIKRING

N.R.
Brannsikring A/S
Kontakt:
Steinar Jansen
Tlf.: 52 71 73 44
5501 HAUGESUND

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

FLYSELSKAP

KATO AIRLINE AS
Kontakt:
Torlaug Karlsen
Tlf.: 76 98 13 80
8536 EVENES

FRISØRER

Speilet
Kontakt:
Inger-Lill Bjerke
Tlf.: 909 53 399
0567 OSLO

FRISØRER

Ernst Frisørsalong
Kontakt:
Reidun Sundbø
Tlf.: 38 02 29 49
4612 KRISTIANSAND

FRISØRER

Lille Salong
Kontakt:
Lill Kraft Johnsen
Tlf.: 22 35 65 13
0173 OSLO

BRANNUTSTYR

Braco AS
Kontakt:
Einar Glenthøj
Tlf.: 32 22 66 70
3420 LIERSKOGEN

BRODERIER

Fredrikstad
Broderiforretning
Kontakt:
W Solberg
Tlf.: 69 31 28 51
1607 FREDRIKSTAD

BYGG - ANLEGG

Nielsen Bygg A.S
www.nielsenbygg.no
Kontakt:Kevin
Hunter Nielsen
Tlf.: 915 50 213
0657 OSLO

CATERING

Reidar 's
Selskapsmat
Kontakt:
Reidar Larsen
Tlf.: 51 52 23 22
4001 STAVANGER

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

GALLERI/VERKSTED

Hantho Galleri og
Rammeverksted
Kontakt:
Karl Johan Hantho
Tlf.: 52 72 99 90
5527 HAUGESUND

GJESTEGÅRD

Storli Gard
www.storligard.com
Kontakt:
Elin og Harald Storli
Tlf.: 72 42 37 14
7340 OPPDAL

GLASSMESTERE

Glassmester
A Schøyen
Kontakt:
Thore Schøyen
Tlf.: 22 09 96 80
0182 OSLO

GLASSMESTERE

SNE Glasservice A/S
Kontakt:
Einar Rafoshei-Klev
Tlf.: 38 26 16 21
4519 MANDAL

LEDIG Plass

Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med:
torill.solli@oddfellow.no

Odd Fellow Torget

Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser, endrede persondata etc:

torill.solli@oddfellow.no

GRAFISK ARBEID Njord Kompetanse Kontakt: Jon Esben Johnsen Tlf.: 67 53 74 48 1344 HASLUM	GULLSMED Odd Inge's Gull & Sølv AS Kontakt: Odd Inge Bøe Tlf.: 52 72 42 89 5501 HAUGESUND	GULLSMED Opro Produkter AS emaljeverksted (merker og emblemer) Kontakt: Ole Petter/June Rasch-Olsen Tlf.: 22 17 50 50 0184 OSLO	HOTELL Bardu Hotell Kontakt: Patricia Sørensen Tlf.: 77 18 59 40 9365 BARDU	HOTELL Hotel Neptun Kontakt: Hermann Loftheim Tlf.: 52 71 44 55 5500 HAUGESUND	REISEBYRÅ Oppland Arrangement AS Kontakt: Anders Lunde Tlf.: 61 12 06 00 2890 ETNEDAL	REISEBYRÅ Charter-tur AS Kontakt: Kjell A. Kristiansen Tlf.: 69 25 02 22 1532 MOSS	RENSERI/VASKERI Marthes Renseri www.renseriet.no Kontakt: Marthe Ree Lian Tlf.: 74 82 14 88 7500 STJØRDAL 7014 TRONDHEIM	REVISOR Statsaut. revisor Steinar B Syvertsen Kontakt: Steinar B Syvertsen Tlf.: 32 89 44 50 3018 DRAMMEN	RØRLEGGER Moderne Rør Service a.s Kontakt: Roger J. Tuverud Tlf.: 90 13 18 44 0491 OSLO
HOTELL Mosjøen Hotell AS Kontakt: Bård Bergrem Tlf.: 75 17 11 55 8651 MOSJØEN	HOTELL Quality Hotel Arcticus Kontakt: Kjell Solheim Tlf.: 77 04 08 00 9480 HARSTAD	HUDPLEIE/MANIKYR Speilet Kontakt: Inger-Lill Bjerke Tlf.: 909 53 388 0567 OSLO	HYBLER/LEILIGHETER A/S Stortingsgt 28 Kontakt: Svein Solberg Tlf.: 22 01 20 40 0161 OSLO	INTERNETT Design, vedlikehold, serverleie www.totalinform.no Kontakt: Sigmund L. Løvold Tlf.: 21 91 68 40 0378 OSLO	RØRLEGGER Trond Foss A/S Kontakt: Trond Foss Tlf.: 22 26 13 30 0667 OSLO	RØRLEGGER Porsgrunn Rørleggerforretning A/S Kontakt: Jens-Petter Engh Tlf.: 35 55 57 66 3917 PORSGRUNN	RØRLEGGER Tindeland Rør - Aut. Rørlegger Kontakt: Arne W. Tindeland Tlf.: 971 81 350 5500 HAUGESUND	SANGER/PROLOGER Dikteriet www.dikteriet.com Kontakt: Inger Solberg Tlf.: 52 72 82 11 Mob.: 986 67 250 5516 HAUGESUND	SAMFUNNSKONTAKT Redaksjonell bistand, foto, video www.totalinform.no Kontakt: Sigmund L. Løvold Tlf.: 21 91 68 40 0378 OSLO
LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	KJØKKEN /INTERIØR E Import a/s www.eimport.no Kontakt: Tom Johansen Tlf.: 35 55 52 22 3915 PORSGRUNN	KONTAKTFORMIDLING Par i hjertet www.parihjertet.no parihjertet@c2i.net Kontakt: Karin Ullensvang Tlf.: 22 60 77 40 0350 OSLO	KONTORMØBLER Kontor- og AV-utstyr www.kontorav.no Kontakt: Thorstein Eriksen Tlf.: 456 30 627 55 24 70 40 5131 NYBORG	LIVKJOLER m/s. vest + benklær kr 2 780,- + porto. Nydelig produkt. Tynt og flott stoff. 70% ull 30% poly. www.galla-antrekk.no Kontakt: SvAda Bergen AS Tlf.: 95032284/97514348	SIGARER/PIPER Tobakk Sørensen Kontakt: Fritjof Sørensen Tlf.: 55 31 67 21 5014 BERGEN	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	SNEKKER Jøndal & Hoff A/S Kontakt: Jan Jøndal Tlf.: 67 98 05 20 1472 FJELLHAMAR	STORKJØKKEN HUMA CATERTEC AS www.HUMA.no bjorn@huma.no Kontakt: Bjørn Steinar Olsen Tlf.: 22 62 61 60 0659 OSLO	TAKSTMANN Bolig og Nærings-takst www.bnt.no post@bnt.no Kontakt: Konrad Bratvold Tlf.: 951 05 940 2817 Gjøvik
LØFTEUTSTYR Munck Service A/S Kontakt: Ole Skrondal Tlf.: 70 18 90 40 6050 VALDERØY	LÅSESMED Alarm- og Låsservice Rolf Hemer AS www.hemer.no Kontakt: Arne Hemer Tlf.: 22 37 48 77 0557 OSLO	MALERMESTER Velde's Maler-service og Fargehandel Kontakt: Jan Erik Lima Velde Tlf.: 52 82 47 50 4276 VEDAVÅGEN	MURMESTER Hedmark Murmesterforretning A/S Kontakt: Einar H. Hernes 62 81 49 23 2212 KONGSVINGER	MÅLSØM Thai-skredder, full galla 2 800,- 2 dresser 3000,- Ring for avt. Sigmund L. Løvold Tlf.: 21 91 68 40 0378 OSLO	TAKSTMANN Takstenteret Kontakt: Per Egil Ilsaas Tlf.: 67 11 57 75 1319 BEKKESTUA	TAKSTMANN Murmester Willy Preintoft AS Kontakt: Willy Preintoft sr Tlf.: 22 52 41 00 0282 OSLO	TRYKKERI Gløsmyr Trykk Kontakt: Asbjørn Gløsmyr Tlf.: 35 59 56 99	TRYKKERI A/S Karmøy Trykkeri Kontakt: Otto Jarle Hydle Tlf.: 52 84 86 86 4291 KOPERVIK	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no
PORTTELEFONER Alarm- og Låsservice Rolf Hemer AS www.hemer.no Kontakt: Arne Hemer Tlf.: 22 37 48 77 0557 OSLO	REGNSKAP Administrasjon og Datatjenester AS Aut. regnskapskontor/råd-givning Kontakt: Tor-Petter Stensland Tlf.: 53 65 19 20 5750 ODDA	REGNSKAP Bedriftstjeneste A/S - Aut. regnskapskontor, EDB, salg, support Kontakt: Viggo Bjørk Tlf.: 52 80 88 80 5501 HAUGESUND	REGNSKAP Dønland Regnskapsservice A/S akd@doland.no Kontakt: Arne-Kristian Dønland Tlf.: 77 60 69 30 9002 TROMSØ	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no	LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no

Min mening.
DSS OLE-JOHAN BAY GUNDERSEN

Verdier

Det er to ting som jeg har vært opptatt av den siste tiden med referanse til Ordensarbeidet og medlemskap i en slik Orden. Det ene er jegets avgud, verdens hersker. Når dette en gang ble formulert, må det altså ha vært like aktuelt den gangen som det er i dag. Likevel føles det særskilt sterkt nettopp nå, i alle fall for meg. Når selvpotattheten tar overhånd, skylder vi gjerne

bare på tidsånden. Den får nå skylden for alt vi ikke gidder å gjøre noe med. Det er bare tidsånden, sier vi; og det var det. Så slipper vi å endre på noe, gjøre noe med det. Alibiet er i orden. Det er ikke vår skyld, det er tidsånden. Jeget har bestemt at det er tidsåndens skyld, det er ikke meg det er noe galt med. Så selvsentrerte er vi blitt at vi knapt legger merke til at ting endrer seg. Inge Eidsvåg skriver i en bok at i hans barndomshjems stue, et fiskerhjem på nordvestlandet, der hang det 4 bilder: Elg i solnedgang, Jesus, Kong Haakon og speilet. Speilet skulle ikke henge på badet, man skulle ikke bli fristet til å se for mye på seg selv, bare en titt for å sjekke at alt var i orden. I dag når han besøker sitt barnebarn er hjemmet tapetsert med bilder fra fødsel, den første tannen, den første skoledagen, konfirmasjonen og alle andre anledninger. Og badet, der har vi snart speil fra gulv til tak, og enkelte har sågar speil i taket på soverommet for å beskue seg selv. Hva illustrerer denne historien? Får vi ikke snart nok av oss selv? Har vi lagt merke til endringen som har skjedd og hva den kan føre med seg? Reflekter gjerne litt over tidsånden, over jegets avgud og hva den gjør med oss. Kan jeg gjøre noe med den?

Det andre jeg har vært opptatt av er Ordensmedlemskapet. Vi er alle forskjellige mennesker, med forskjellige årsaker som har ført oss inn i Odd Fellow Ordenen. Men noe bør vi ha felles; en tro på et høyeste vesen og et ønske om å bli et bedre men-

neske enn vi var, både overfor oss selv og andre. I tillegg til Ordenens etiske verdier gjenspeilet, gjendiktet og bevart i våre ritualer gjennom generasjoner, møter vi nettopp andre mennesker som er opptatt av det samme. Det skaper tilhørighet. «Det er her vi søker å høre hjemme» sies det. Tilhørighet, identitet og profil. Det er ord som mang en reklamemann bruker hver dag, men som ikke har innhold. For oss har det imidlertid innhold, hvis vi vil. Jeg - en Odd Fellow, det har klang, det betyr noe, det bør bety noe. En sunn stolthet, en sunn verdighet, en sunn selvfølelse. Jeg - en Odd Fellow. Smak på det. Tilhørighet, identitet. Vi hører til!

I 1997 var de fleste utdanningsministere fra Europa samlet, av alle steder, i Kristiansand. I slutt-kommunikeet het det den gangen bl.a. at hvis den europeiske sivilisasjon skulle gå under, ville det ikke være pga mangel på kunnskap, men pga av mangel på verdier, holdninger og kultur. Det er et tankekors at vi, i en verdensdel som har gitt verden rettsstaten og talefriheten, den kristne kulturarv og mye mer, at vi skulle kunne gå til grunne fordi vi ikke lenger opprettholder nettopp disse verdier og holdninger. Da er det godt å vite at vi her i Odd Fellow Ordenen i alle fall ivaretar tradisjoner og verdigrunnlag som har eksistert i vår Orden i århundreder. Vi står i en sammenheng, som ledd i en kjede fra fortid til nåtid, med fremtiden som siktemål. På mange måter er det som om tiden står stille her inne i våre Ordenslokaler. Glemte, for en stakkert stund, er tidsklemmer og tidstyver, ja, til og med selve tidsånden, har vi stengt ute for en kort tid. Da er det godt å vite at i vår Orden tar vi vare på vår langsomhet, for å bruke det uttrykket. Vi kommer tidsnok frem. La meg slutte med følgende ønske: La oss gi hverandre tid. La oss prioritere dem vi bor sammen med og de vi er sammen med og gi rom for tålmodighet og raushet. La oss gi hverandre oppmerksomhet og vise interesse for hverandres liv og problemer. Å være nær, handler om å la oppmerksomheten være rettet mot andre enn seg selv.

Odd Fellow Ordenens Magasin

Kjære leser...

Jeg vet ikke hvordan du leser «De Tre Kjedeledd». Men hvis du har startet fra begynnelsen, har du også lest mitt intervju med SGM Robert Robbins. Et av hans utsagn har ringt i ørene mine i den senere tid. Da han skulle beskrive den generelle tilstand i amerikanske loger, brukte han et ordtak: «We met, we set, we 'et, and we went home.» Han opplever dette som en tragedie.

Amerikanske Odd Fellows driver mye utadventt arbeid. Det er de gode på, men neppe bedre enn så mange, mange andre.

Det som amerikanske Odd Fellows etter Robert Robbins mening grovt forsømmer, er den indre fostring og etiske påvirkning. Dette var jo i sin tid amerikansk Odd Fellowship's store styrke. Det var Ordenens etiske kraft som brakte den til en innflytelse, og dermed ære og berømmelse som vi i vår tid ikke kan fatte.

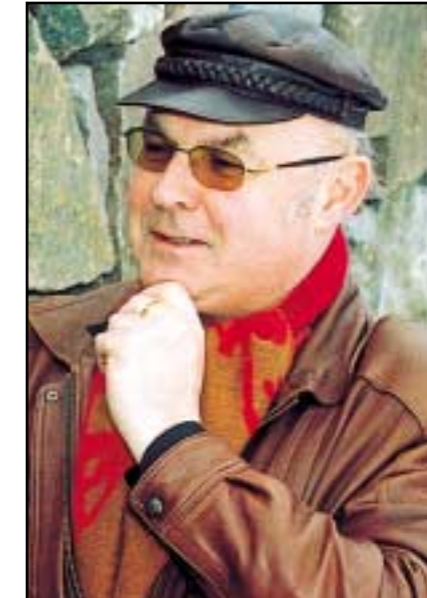
Ordet **forfall** er det mest dekkende ord for hva jeg har hørt Robert Robbins og flere av hans forgjengere uttrykker. Så kan man spørre: Hvorfor har ikke disse mektige menn grepet inn og stanset forfallet? Svaret på dette spørsmål er at når forfallet først blir synlig, er det allerede skjedd for stor skade.

Forfallet sniker seg inn.

- Ordenens særtrekk blir borte.
- Anderledesheten blir ikke forstått.
- Det etiske byggverk forvitrer.
- Arbeidet blir preget av rutine, ikke av engasjement og fornyelse.
- Det estetiske blir hverken forstått eller ivarettet.
- Symboler blir meningsløs pynt og erstattet med dingel-dangel.

Robert Robbins mente at amerikanerne er kommet dit at de fleste Ordensmedlemmer går i sin loge fordi de ikke har stort annet å finne på.

Når en så uvanlig og mektig Orden som den amerikanske har kommet dit den er i dag, hvor den står på kanten av stupet med fare for å bli til ingen ting,

er det ganske lett å se hva årsakene er. Varsellampene begynte å blinke allerede for nærmere 100 år siden.

Hva kunne amerikanerne ha gjort for mange år siden?

- de kunne ha begynt et seriøst fordypningsarbeid i Ordenens etiske fundament

- de kunne ha tatt vare på, holdt i hevd og utviklet sine ritualer og ceremonier

- de kunne utviklet Ordenens særegenheter og dens estetiske og kulturelle verdier
- holdt sin historiske bevissthet ved like.

Robbins forteller om at en av hans forgjengere for noen år siden sa at forfallet allerede hadde kommet for langt til å kunne reverseres. Dem om det.

Men vi for vårt vedkommende må sørge for at det ikke går oss som det har gått dem. For meg synes kravet å være ganske overkommelig.

- Ikke en dag uten etiske refleksjoner over mitt eget liv.

- Ikke et logemøte uten at man får med seg noe til ettertanke.

- Ikke en leirslagning uten at matriarker og patriarker går beriket ut til sin hverdag. Målet må være at vi stadig arbeider for å trenge dypere inn i våre ritualer, slik at vi kan overlevere dem til våre etterfølgere med større innsikt enn da vi fikk dem.

Ha en jublende høst.

Kjell-Henrik Hendrichs

Odd Fellow Ordenens Magasin

Kanselliets
telefoner:

Ordenskanselliet:

22 83 92 40

Telefax:

22 83 81 88

Epost:

odd.fellow@oddfellow.no

Kansellisjef:

22 83 92 48

Odd Fellow Utstyr:

22 83 92 50

Odd Fellow Biblioteket og Museet er åpent hver onsdag kl 10-14, og etter avtale med bror Stor Arkivar Sverre Hjetland.

Utenlandske adresser:

Odd Fellow Gruppen
Costa Blanca

v/Trygve Romsloe

Cami Vell D'Altea, 72 (3-BA)

ES-03581 ALBIR (Alicante)

Tlf.: 00 34 96 68 74 782

Epost: romsloe@terra.es

Møtested: Kirkesenteret i Albir

C/Mart no 8, Alfaz del Pi

Odd Fellow gruppen
AMISTAD-Torre Vieja

v/Jan D. Danielsen

34 96 57 10 125

47 92 84 59 51

Møtested: Rest. Dinastia

Punta prima v/N332

Odd Fellow Klubben

Tres Encanadados

Gran Canaria

v/Jean Tore Grønfooss

Calle Portugal 19, Taura Pueblo,

E-35138 Gran Canaria

Tlf.: 0034 928153678

Mob.: 0047 91348081

Email: varna-a@online.no

Møtested: Hotell Teraza Mar

Puerto Rico

Broderloge Costa del Sol nr 1:

Overmester Bjørnulf Heggen

Calle Pinocho no. 2

Urb. El Pinillo

29620 Torremolinos

Spania

Telefon: 952 38 17 18

Møtested: Edf. Bourgainvillea

Neste nr:
november

B-Blad

Returadresse ved *varig* endring:

De Tre Kjedeledd
Stortingsgaten 28
0161 OSLO

En Ordensinnvielse på 1700-tallet

Et sjeldent maleri fra en Innvielse i en frimurerloge i Wien på slutten av 1700-tallet. Wolfgang Amadeus Mozart var innviet og medlem av denne logen. Vi ser ham helt til høyre i maleriet. Denne frimurerlogen tilhørte det europeiske og humanistiske frimureriet, og ikke

det svenske slik vi kjenner det fra Norge og Norden. Vi ser en rekke kjente symboler som er i bruk, men lokalet var neppe noen logesal designet bare for ordensbruk. Det kan ha vært et finere selskapslokale. Odd Fellow Ordenen startet også sin virksomhet i vertshus og leiede lokaler.